

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno podjetje Slovenski poročevalec - Direktor Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik Sergej Vošnjak. - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 2, telefon 23-622 do 23-624. - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1-11, telefon 3-832 do 23-528. - Oglašni oddelki: Ljubljana, Trbovska cesta 4, telefon 21-836, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832. - Poštni predal št. 25. - Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 606-104/1-387. - Mesečna naročnina 230 din.

Poročevalec

VEČ SKRBI ZA POTROŠNIKA

Letošnja nadpovprečno dobitna letina je pri potrošnikih zbudila upravičeno upanje, da se bodo kmetijski pridelki pocenili, kakovost izboljšala in izbira blaga povečala. V severni Sloveniji je zlasti obilna sadna letina. Res je, da je živilski trg zadnje dni dobro založen, zlasti v večjih potrošniških središčih, toda to je predvsem zasługa zasebnih proizvajalcev, medtem ko se - vsaj doslej - proizvajalci socializacijskega sektorja za trgu še niso pojavili v takem obsegu, da bi to vplivalo na kakovost in cene. Da bi tako tudi potrošnik občutil dobro letino na svojem žepu. Saj je naravnost nerazumljivo, da je n. pr. v Murski Soboti, središču kmetijskega področja, sadje in zelenjava dražja kot drugod, da ne govorimo o bolj oddaljenih področjih, kjer so cene kmetijskih pridelkov kljub obilni letini nesorazmerno visoke in večja proizvodnja v kmetijstvu sploh ne pride do izraza.

Po drugi strani pa je več kot znatno tarnanje kmetijskih proizvajalcev, da ne vedo, kje bodo obilni pridelki spravili v denar. Za tem tarnanjem se skriva bridka resnica, da nas lanske izkušnje s krompirjem niso izučile. To pa je hkrati dokaz, da se niti kmetijske združbe, niti kmetijske poslovne zveze niso pripravile na to, da bi pravočasno organizirale odkup in prodajo tržnih viškov. Saj niti danes, ko se je odkup že začel, nihče ne ve, niti približno, kakšne količine blaga bodo na razpolago. Kmetijske poslovne zveze, katerih osnovna naloga naj bi bila pomoč kmetijskim združenjem pri unovčenju tržnih viškov, svoje naloge - delno iz objektivnih razlogov - niso izpolnile. Motnje so nastale deloma tudi zaradi reorganizacije odkupne mreže. Na raznih konferencah so pripravljali za drugam, tudi tistim, ki so prejšnja leta samostojno odkupovali kmetijske pridelke in jih posredovali kupcem v potrošniških središčih, da zaradi manjših manipulativnih stroškov prodajo samo preko področne poslovne zveze. Zato se letos združbe - z redkimi izjemami - niso več direktno povezale s kupci, marneč so ta posel prepustile poslovnim zvezam. Zdej, tik pred glavno odkupno sezono, pa je bilo to načelo opuščeno z novim priročnikom, naj združbe samostojno odkupujejo in prodajo. Zato so združbe začele šele tik pred dvanajsto uro iskati kupce za svoje blago. Posledice tega bo, da mnogo blaga ne bo pravočasno našlo kupca in bo ostalo neprodano, potrošniki pa bodo morali zaradi manjše ponudbe dražje plačevati. Zato je zdej predvsem naloga poslovnih zvez, da najdejo kupce in tako zagotovijo proizvajalcu unovčenje po ekonomski, potrošniku pa nakup po čim zmernejši ceni.

Mnogo premalo skrbi za potrošnika so pokazale tudi občine. Večina občinskih ljudskih odborov ima sicer svoje svete za blagovni promet, toda ti organi posvečajo konkretnim problemom preskrbe prebivalstva vse premalo pozornosti. Največkrat razpravljajo o dolgoročnih, dostikrat megalo-manskih načrtih, ki terjajo velika finančna sredstva, namesto da bi reševali konkretno situacijo svojega področja in predlagali občinskemu ljudskemu odboru ustrezne ukrepe, da bi zagotovili zadostno priskrbo s kmetijskimi pridelki iz neposredne okolice, kar bi bistveno vplivalo tudi na cene. V korist potrošnika in proizvajalca, ker bi se zmanjšali stroški in drugi rezijski stroški. V Mariboru so sicer postavili trgovsko asociacijsko preskrbovalno podjetje, (Povrtnina), ki skuša zelo prizadeto izpolnjevati svojo nalogo, toda dokler bo na 7000 prebivalcev v mestu samo ena trgovina za sadje in zelenjavo in še v teh trgovinah dražje kot pri zasebnikih, se položaj potrošnika ne bo bistveno izboljšal. Občine bi morale vsakelej prisrbeni za potrebna števila lokalo, mimo tega pa tudi izdati ukrepe, ki bi zagotovili boljše organizacijo preskrbe Občinski ljudski odbor v Zagrebu je n. pr. dolžni, da pravočasno in zelenjavo in sadje ne smejo presejati 25% nabavne cene, da smejo malo-prodajalci nabavljati blago samo preko tržnice na debelo.

Letošnja nadpovprečno dobitna letina je pri potrošnikih zbudila upravičeno upanje, da se bodo kmetijski pridelki pocenili, kakovost izboljšala in izbira blaga povečala. V severni Sloveniji je zlasti obilna sadna letina. Res je, da je živilski trg zadnje dni dobro založen, zlasti v večjih potrošniških središčih, toda to je predvsem zasługa zasebnih proizvajalcev, medtem ko se - vsaj doslej - proizvajalci socializacijskega sektorja za trgu še niso pojavili v takem obsegu, da bi to vplivalo na kakovost in cene. Da bi tako tudi potrošnik občutil dobro letino na svojem žepu. Saj je naravnost nerazumljivo, da je n. pr. v Murski Soboti, središču kmetijskega področja, sadje in zelenjava dražja kot drugod, da ne govorimo o bolj oddaljenih področjih, kjer so cene kmetijskih pridelkov kljub obilni letini nesorazmerno visoke in večja proizvodnja v kmetijstvu sploh ne pride do izraza.

Razprava se nadaljuje

Jordanski delegat je spremenil svoje prejšnje stališče glede sodelovanja Jordanije z OZN - Grški delegat se zavzema za politiko nevmešavanja velesil na Srednjem vzhodu

NEW YORK, 18. avg. (Reuter). Na sedežu OZN se je danes nadaljevalo izredno zasedanje Generalne skupščine Združenih narodov, na katerem proučujejo krizo na Srednjem vzhodu. Pred začetkom današnjega zasedanja so bili v seznam govornikov vpisani delegati Jordanije, Romunije, Argentine, Grčije, Čečona, Španije, Iraka, Indonezije, Albanije, Jugoslavije in Italije. Predsednik Generalne skupščine Leslie Murno je sporočil na začetku zasedanja, da je bil predložen nov načrt resolucije in da so sprejeli dvojno pismo, britansko in ameriško.

Kot se je zvedelo, se pisma ameriškega ministra za zunanje zadeve Dullesa in britanskega zunanjega ministra Lloyda nanašata na politiko med držav v zvezi z umikom sil iz Libanona in Jordanije. Prvi govornik na današnjem popoldanskem zasedanju je bil jordanski delegat Rifal. Dejal je, da bo Jordan vedno pri-

pravljen pozdraviti »navzočnost Združenih narodov v obliki, za katero bi jordanska vlada smatrala, da bi bila primerna za rešitev sedanje krize.« Ta izjava jordanskega predstavnika se razlikuje od izjave, ki jo je dal pred tednom dni, ko je dejal, da se Jordanija upira pošiljanju sil Združenih narodov ali opazovalnih skupin v to državo. Ko je razložil svoje stališče, je Rifal dejal, da je jordanska vlada sodelovala z generalnim sekretarjem OZN v vprašanih, ki zanimajo Jordanijo in OZN. Mi bomo vedno pripravljeno sodelovanje in bomo pozdravili navzočnost OZN v obliki, ki bi pomagala reševati sedanjo krizo. Zatem je dejal, da se Jordanija upira pošiljanju mednarodnih sil na izraelsko-egiptovski mejo in da vztraja na tem stališču. To kaže, je dodal Rifal, da je Jordanija proti dejavnosti sil OZN na jordanskem ozemlju. Kar zadeva drugo izjavo, pošiljanju opazovalnih skupin, podobnih tistim, ki so v Libanoni, je jordanska vlada prepričana, da take skupine ne predstavljajo odgovora za rešitev sedanjih problemov. Taki pogledi moje vlade, je nadaljeval jordanski delegat, pa naj ne bi ustvarili vtisa, da je Jordanija proti sodelovanju z organi OZN.

Ko je govoril o navzočnosti britanskih čet v Jordaniji, je Rifal dejal, da je Jordanija uradno že večkrat izjavila, da je navzočnost teh čet sama začasna. Brž ko bo generalno

Nova resolucija pred OZN

New York, 18. avg. (Reuter). Resolucijo, ki je prišla pred Generalno skupščino, so predlagale skupno delegacije Norveške, Kanade in Kolumbije. V prvem delu resolucije opozarja na načela listine, ki do- ločajo, naj države članice OZN živijo skupno v miru in dobrem sosedstvu. Zatem opozarja na to, da morajo članice potrditi, da se vzdržujejo posrednih ali neposrednih groženj, ki bi ogrozile svobodo, neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost držav, nadalje hujškanje na ne-rede ali rovarjenja proti volji narodov katere koli države. V drugem delu se zahteva od generalnega sekretarja OZN, da v skladu z Ustanovno listino stori praktične korake, ki bi po posvetovanju s prizadetimi vladami po njegovem mnenju lahko koristile v zadevi Libanona in Jordanije. Poročati bi moral skupščini do 30. septembra. **Hammarskjöld pride v Kairo** Kairo, 18. avg. (AP). Kairski list »Al Ahram« piše, da bo generalni sekretar OZN prispeel v Kairo na razgovore s predsednikom Naserjem

Aleksander Ranković v Novem mestu

NOVO MESTO, 18. avg. - Podpredsednik zveznega izvršnega sveta tov. Aleksander Ranković je danes popoldne z ženo in sinom obiskal kolektiv novomeške tekstilne tovarne »Novoteks«. Spremljala sta ga sekretar OP ZKS Jože Borštnar in podpredsednik OLO Niko Belopavličič. V odsotnosti direktorja tovarne je gosta sprejel Stevo Cavičević. Tovarni podpredsednik si je ogledal vse oddelke tovarne in se zanimal za potek proizvodnje, predvsem pa za začetek obratovanja predilnice česane volnene preje, ki jo je podjetje zgradilo v Metliki. Po ogledu te tovarne je tov. Ranković obiskal še Dolenjski muzej. Pod vodstvom upravnika prof. Janka Jarca si je ogledal vse oddelke. Ob koncu sta se z ženo vpisala v knjigo obiskov. Popoldne je tov. Ranković obiskal samostan Pleterje pri Sentiernju. Jutri si bo tov. Ranković ogledal nekatere industrijske objekte na Dolenjskem.

Rudolf Ozim

Ideološka ofenziva

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

BONN, 18. avg. (Po telefonu). Če Američani ne bi poskusili izstreliti rakete na Mesec, če papež ne bi postal proglasa svojim nemškim vernikom, če v Bernu ne bi napadli madžarskega veleposlanstva in če se večerj ne bi začelo nogometno prvenstvo, bi imeli zahodnonemški glavni uredniki veliko skrbi, s čim napolniti prve strani svojih listov.

Politični Bonn je paraliziran. Na začetku sezone »kislih kumaric« objavljajo časopisni črtice, kako so redakcije klicale posameznike ministrstva in od desetih načelnikov dobila na telefon samo štiri, o »izumirlih ustanovah«, kjer so vsi na dopustu in tako dalje. Toda to se v vseh listih ponavlja in ni več zanimivo.

Straussov »lov na čaravnice« je nov pojem v bonnski politični terminologiji, ki je razbil politično enoličnost in prinesel nekaj živige v bonnsko politično življenje. Minister za obrambo Strauss je avtor načrta, ki bi ga brez pretiravanja ali dramati-ziranja lahko imenovali kot na-

hodnonemškega javnega mnenja proti nevarnosti napadnega svetovnega komunizma. Poseben štab, sestavljen iz predstavnikov predsedstva vlade, ministrstva za zunanje zadeve, ministrstva za notranje zadeve, za obrambo in splošna nemška vprašanja kot tudi tiskovnega urada, bi moral skrbeti za obvladanje in odstranitev te nevarnosti.

PROTI KOMU?

Ni moč zanikati, da je zahodnonemška krščanska demokracija doslej storila največ, da bi odvrnila to nevarnost. Prav te dni potekata dve leti od prepovedi komunistične partije. S to akcijo so krščanski demokrati daleč presegli vse druge zahodnoevropske države tako v pogledu ideoloških stališč do »komunistične nevarnosti« kot tudi v konkretnih ukrepih za njeno zadušitev.

Toda kot kažejo nedavni protikomunistični procesi pred sodišči v raznih mestih, se zahodnonemška politična policija uspešno bori za uresničenje koncepcije svoje vlade o demokraciji. Smatrajo, da ima lahko služba rezervnega generala Gehlena z velikim aparatom dober vpogled v delo mnogih organizacij, ki so osumljene »protiustavne dejavnosti«. Pri vsem tem pa se postavlja vprašanje, čemu totalna duhovna mobilizacija. In kar je prav tako važno - proti komu?

OGROZENA OPOZICIJA

Med zaostrenimi razpravami o atomski oborožitvi in po akcijah odbora za borbo proti atomski smrti so se iz uradnih krščansko-demokratskih krogov slišale obtožbe, da stoji za temi akcijami Moskva. V zadnjem času prihajajo vsi tisti, ki v praktičnih vprašanih dneva politike ne stoji na stališču vlade, v nevarnost, da dobijo vzevek »hlapi komunistov«. V to kategorijo pristevajo vse, ki niso bili »za«, temveč »proti«. V takem položaju se klub prepovedi popolnoma maloštevilne komunistične stranke tukaj boje, da bi se nova iniciativa ministra Straussa, če bo dobila blagoslov vlade in parlamenta, lahko izrodila v »totalno vojno«, ne samo duhovno, proti vsem, ki se z liberalnejšimi stališči upirajo atomskimi načrtom in načrtom za povečanje oborožitve. Socialni demokrati so že izrazili svojo bojazan, da bi se to zgodilo v prvi vrsti pristašem opozicije, pa tudi vrsti znanih osebnosti najrazličnejših prepričan in ideoloških stališč, ki so doslej stali na čelu akcije proti krščansko-demokratskim povdomom. Vladno »atomsko histerijo« naj bi zamenjala »protikomunistična histerija«, toda zahodnonemški »lov na čaravnice« - če do njega pride - ne bo nič blažji od makartistjskega. Demokratske tradicije so v tej državi vendar nekoliko šibkejšje. Djordje Zelmanović

VREME

Napoved za torek. Srednja pretežna jasno z jutranjo meglo po koronah. Priljubna vetrovka povečana oblačnost, zlasti v alpskem svetu nagubane k krajevnim nevihtam. Temperature ponoči med 12 in 16, v Priljubju 22, najvišje dnevne do 31 stopinj C.

V središču: »Mali Iračan«

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

BAGDAD, avgusta. Komaj trideset dni je minilo od 14. julija. Trideset dni napornega dela pri utrjevanju novega režima. Sedaj, ko je Zahod prebrel »šoka«, ki ga je zadel zaradi dogodkov 14. julija, ko je postal mednarodni položaj Iraka trden, lahko mirno pregledamo drobne reforme v Iraku.

Z dinamiko in vitalnostjo, ki je mnoge presenetila, če ne naravnost osupnila, je Irak napravil še toliko, da je že opaziti obrise njegove zgradbe. Lahko rečemo, da je temeljna konstrukcija iraškega sistema vodilnim ljudem Iraka znana. Izraziti ji je moč z enostavnimi besedami, ki pa žal niso tako enostavno izvedljive: dvig življenjske ravni.

OSNOVA NOTRANJE DEMOKRACIJE

Mnogo je bilo že napisanega o nasprotjih med potencialnim bogastvom Iraka in življenjskih pogojih »malih ljudi«. O tem se v Bagdadu mnogo govori, ker te stvari dnevno »bodejo v oči«. In prav ta nasprotja v življenjskih pogojih so bistvo in spodbuda revolucije.

Premier Kasem se je na neki tiskovni konferenci vzemirjal samo tedaj, ko je odgovarjal na vprašanje: kako so ljudje živeli v Iraku? Minister za gospodarstvo Ibrahim Kuba je dejal, da je prva naloga njegovega resora dvig produktivnosti dela kot pogoj za dvig življenjske ravni. Minister za kmetijstvo Mahmud je kot prvi korak že izdal dekret, da pripada kmetom, ki delajo na tujih zemljah, polovica pridelka. Mahmud Sale, minister zdravstva, dela petletni načrt, po katerem naj bi se zdravstveni indeksi v Iraku približali »idealnemu standardu«. To so le nekateri primeri, ki kažejo, koliko skrbi posveča Irak vprašanju življenjske ravni. Če govoris z ministrom ali meščanskim politikom, dobiš vtis, da je to temeljno vprašanje sodobnega Iraka.

Isti politik mi je dalje rekel: »Mj kratko malo ne moremo graditi nekaj solidnejšega in naprednejšega, če ne odpravimo posledic starega režima v vsakdanjem življenju ljudi. Nad 80% je nepismenih. Umrljivost otrok je 130 do 250 na tisoč (v Veliki Britaniji je 15). Strahotni pogoji, v katerih živi in dela felah, so za nas breme, ki ga moramo odstraniti. Brez tega ni napredka!«

Zaradi vsega tega imajo morda prav tisti, ki trdijo, da bide danes Irak glavno bitko. Ne samo zaradi njenega izrednega pomena za notranje in zunanje-politično življenje Iraka, temveč tudi zato, ker ta bitka po svoji naravi obsega vsa področja življenja in dela današnjega Iraka.

»TO JE VAŠA REVOLUCIJA«

V vrsti »čudežev«, s katerimi je iraška revolucija presenetila svet, se mnogi novinarji strinjajo, da je na prvem mestu - da se izrazimo v prenesenem pomenu - eksplozija zavesti navadnega iraškega človeka. Ostal je miren, nadaljuje svoje delo, hkrati pa je spoznal, da je to njegova revolucija, ki je vrgla na površje njegovo oblast. »To je vaša revolucija in vi boste povzrje njegovo oblast.« To je dejal podpredsednik Aref na mitingu v Bagdadu. Človek lahko otipa, da to danes občuti vsak državljani Iraka. On to občuti in zahteva nekaj od revolucije. Vsak dan v teh tridesetih dneh je tudi nekaj dobil. Znižali so cene kruha, pocenili so najemnine, izdan je bil dekret o felahu, dekret o delovnem času... v ozadiju pa se nizaio načrti, dolgoročni in kratkoročni, vsi pa z istim ciljem: dvig življenjske ravni. Če to upoštevamo, potem imajo zgoraj citirane besede iraškega politika svoj polni smisel in pomen za novi režim in novo iraško republiko.

Lepo urejena bivališča v Kronovem

Pogoji za življenje in delo ter program ZKJ

Za politično presojo praktičnih ukrepov komun in gospodarskih organizacij v njihovem prizadevanju za izboljšanje življenjskih pogojev...

Program namreč smatra, da tudi stalno izboljševanje pogojev za življenje in delo delavcev, boljše delovne, stanovanjske in kulturne razmere...

To so jasno povedane misli, ki morajo postati vodilo pri izvajanju praktične socializirane gospodarske politike...

Kot je razvidno iz vsega sredstev, ki so jih dodelile komune in gospodarske organizacije...

duh programa. V izgradnjo se bodo namreč vključili tudi sami delavci, ki bodo prispevali do 500 ur prostovoljnega dela...

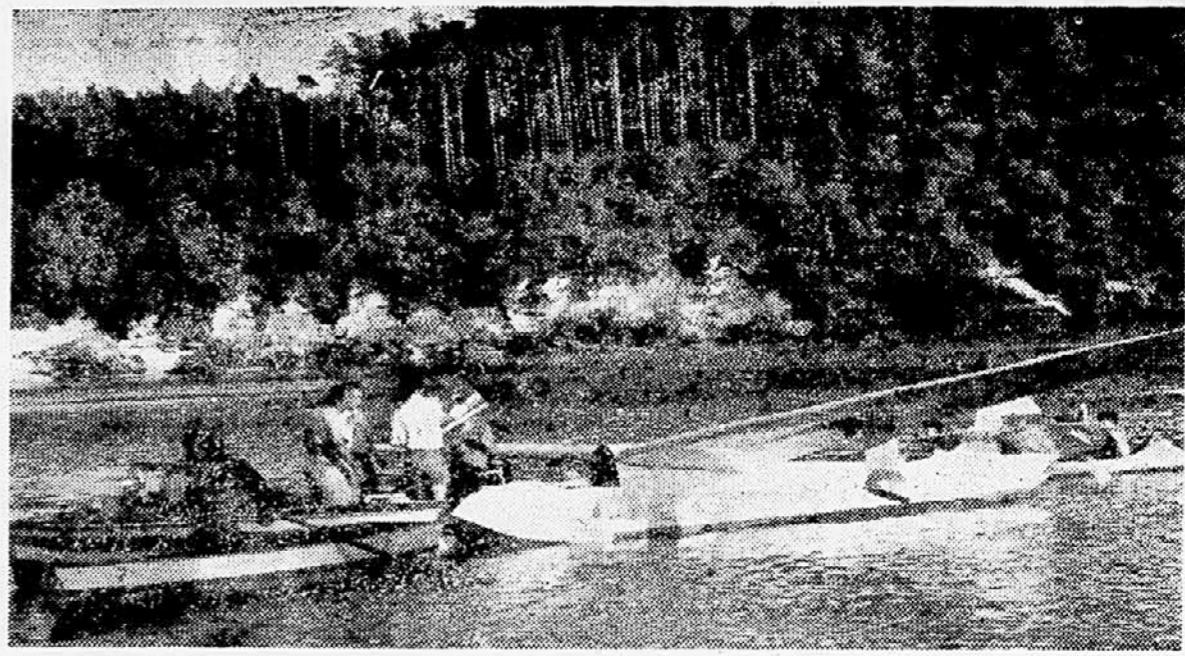
Primer, ki smo ga navedli, je vsekakor zelo vzpodbuden. Vendar pa se zdi, da aktivnost ljudskih odborov nasploh pri pospeševanju stanovanjske izgradnje...

Za to je potrebno, da se pripravi program, ki mora nagraditi delovnih ljudi, njihove življenjske in splošne družbene razmere...

skladov podjetja v občinskih blagajni, medtem ko komuna kot celota nima zaradi tega prav nič več sredstev za izboljšanje standarda in seveda...

Glede na to je očitno, da mora biti usmerjen interes komun predvsem na to, da se povečujejo prispevki kolektivov k hitrejši izgradnji komunalnih objektov...

Z ek rezultat dodatnega dela, ki je povečalo proizvodnjo tovarne, medtem ko je dobila komuna od tega svoj delež...

Te dni je na bresterniškem jezeru pri Mariboru prvič pristalo jadralno letalo, last aerokluba »Zarko Majcen« iz Maribora. Letalo je upravljal Zvonko Šabeder, dobil pa so ga pred dvema letoma, ko so člani tega aerokluba sodelovali pri filmu »Ne čakaj na maj«.

Priloge za setev italijanske pšenice

Jesen bodo v Sloveniji posejali z novimi vrstami italijanske pšenice okoli 10.000 ha, na več tisoč hektarjih pa stare vrste italijanske pšenice, ki so v Sloveniji že udomačene.

Investicije v vovodinskem kmetijstvu NOVI SAD, 18. avg. (Tanjug) - Kmetijske organizacije v Vojvodini so v prvem polletju porabile 10.519 milijonov din od odobrenih 18.751 milijonov din.

65 odstotkih vseh površin, ki jih bodo posejali z novimi vrstami italijanske pšenice. Izmed drugih vrst bodo posejali vrste »Avtonomia«, »Generoso« in »San Marinos«.

Veliko zanimanje tujine za II. beograjski mednarodni sejem tehnike in tehniških ustvaritev

Beograd, 18. avg. (Tanjug) Na beograjsko sejmišče je že prispelo večje število izdelkov, ki jih bodo razstavili na II. mednarodnem sejmu tehnike in tehniških ustvaritev.

industrija bo razstavila večje število izdelkov na letošnjem beograjskem sejmu tehnike. Vsi imajo en sam namen, da seznanijo obiskovalce z možnostmi Jugoslavije za izvoz in jih ob enem pouče o dosedanjih uspehih naše države na področju tehnike.

Na letošnjem beograjskem sejmu bodo v največjem številu zastopani proizvajalci opreme in strojev ter zastopniki elektroindustrije, ki kaže na diagramu industrijskega napredka povečanje nad 25% glede na predvojno stanje.

Med tujimi razstavljalci bo več znanih tvrdk, ki so specializirane za avtomatizacijo proizvodnje v strojegradnji. To so tvrdke iz Italije, Nemčije, Francije, Švice, Poljske in drugih držav, ki bodo razsen avtomatizirani stroji in električni aparati.

Po Jugoslaviji ...

NOVI OBRAT ZA PREDELAVO PARADIŽNIKOV V »DRAGONJI« Te dni je v tovarni za predelavo rib, sadja in zelenjave v »Dragonji« v Umagu začel delati novi obrat za predelavo paradižnikov.

Ladja »Lastovo« se ni rešena Split, 18. avg. (Tanjug) Parnik »Lastovo«, ki je na povratku iz Grčije z 90 potniki nasedel večer zgodaj jutraj na podzemski pečini, dve milj daleč od otoka Korčule.

Uprava beograjskega sejma je povabila mnoge poslovne ljudi iz raznih držav, naj obiščejo letošnji sejemski prireditelji v našem glavnem mestu.

Kot izjavljajo v sejemski upravi, so izdelki tujih razstavljalcev na visoki stopnji tehnike, kar daje možnost za skiepanje novih kupcij zaradi dobave izdelkov opreme in kakovostnih izdelkov za široko potrošnjo.

Brigadirji z avtomobilske ceste na Gorenjskem Kranj, 18. avg. Večer je obiskala Gorenjsko večja skupina mladincev, ki grade novo cesto od Ljubljane do Zagreba.

Delovni uspehi na avtomobilski cesti Otočec, 18. avg. (Tanjug) Mladinske delovne brigade, ki grade v sedanjih izmen avtomobilsko cesto od Ljubljane do Zagreba, so dosegle zelo lepe uspehe.

KUD Ivan Goran Kovačić v Bruslju BRUSELJ, 18. avgusta. - Studentsko kulturno umetniško društvo Ivan Goran Kovačić je priredilo sinoči svoj prvi koncert v največji dvorani belgijskega glavnega mesta v »Palacu umetnosti«.

»TT« V LJUBLJANI ŽE DANES OPOLDNE Zalužič: žena, sestra, snovi hčerka ter ostalo sorodstvo, Zalec, 18. avgusta 1958.

Na Gorenjskem nastaja novo jezero

KRANJ, 18. avg. - Danes jutraj se zapre zatirnice jezera, ki bo napravil novo umetno jezero v Preddvoru na Gorenjskem.

Ob novem turističnem jezeru na Gorenjskem je bilo že mnogo govora. Lepaki za kranjski občinski praznik so obetali, da bo svečanost ob dograditvi jezera že 2. avgusta.

Razpravljanje o stanovanjskih zakonih

Zagreb, 18. avg. (Tanjug) Novi zakonski predpisi o upravljanju stanovanjskih poslopij, organiziranju stanovanjskih skupnosti in ureditvi drugih stanovanjskih zadev, ki naj bi jih v kratkem sprejela zvezna ljudska skupščina, pomenijo podlago za uspešnejše reševanje mnogih važnih vprašanj življenjskega in družbenega standarda.

V republiknem strokovnem svetu za stanovanjsko gradnjo, v združenjih arhitektov, urbanistov, gradbenih inženirjev in tehnikov, projektantov in eko-

IZPOPOLNILI NAJ BI PREDVSEM PREDPIS O FINANSIRANJU STANOVANJSKE GRADNJE

Zagreb, 18. avg. (Tanjug) Novi zakonski predpisi o upravljanju stanovanjskih poslopij, organiziranju stanovanjskih skupnosti in ureditvi drugih stanovanjskih zadev, ki naj bi jih v kratkem sprejela zvezna ljudska skupščina, pomenijo podlago za uspešnejše reševanje mnogih važnih vprašanj življenjskega in družbenega standarda.

Kar se tiče razpolaganja s stanovanji, iz katerih so se najemniki preselili v nova poslopja, menijo, da bi bilo najbolje pravilno, ako bi s njimi razpolagala tudi podjetja, ki so gradila nova stanovanja, in ljudski odbori, na katerih področju so dosedanja stanovanja najemnikov.

BRIGADIRJI Z AVTOMOBILSKE CESTE NA GORENJSKEM

Kranj, 18. avg. Večer je obiskala Gorenjsko večja skupina mladincev, ki grade novo cesto od Ljubljane do Zagreba. Pra izletu je sodelovalo okoli 300 mladincev valjevske, somborske in makarske brigade.

Brigadirji so obiskali več industrijskih in turističnih krajev Gorenjske, dlje pa so se zadržali v Kranju.

DELOVNI USPEHI NA AVTOMOBILSKI CESTI

Otočec, 18. avg. (Tanjug) Mladinske delovne brigade, ki grade v sedanjih izmen avtomobilsko cesto od Ljubljane do Zagreba, so dosegle zelo lepe uspehe. Na gradbišču dela sedem deklet v 150 brigadah. Po pos-

KUD IVAN GORAN KOVAČIČ V BRUSLJU

BRUSELJ, 18. avgusta. - Studentsko kulturno umetniško društvo Ivan Goran Kovačić je priredilo sinoči svoj prvi koncert v največji dvorani belgijskega glavnega mesta v »Palacu umetnosti«.

»TT« V LJUBLJANI ŽE DANES OPOLDNE

Zalužič: žena, sestra, snovi hčerka ter ostalo sorodstvo, Zalec, 18. avgusta 1958.

NA GORENJSKEM NASTAJA NOVO JEZERO

KRANJ, 18. avg. - Danes jutraj se zapre zatirnice jezera, ki bo napravil novo umetno jezero v Preddvoru na Gorenjskem.

Ob novem turističnem jezeru na Gorenjskem je bilo že mnogo govora. Lepaki za kranjski občinski praznik so obetali, da bo svečanost ob dograditvi jezera že 2. avgusta.

BRIGADIRJI Z AVTOMOBILSKE CESTE NA GORENJSKEM

Kranj, 18. avg. Večer je obiskala Gorenjsko večja skupina mladincev, ki grade novo cesto od Ljubljane do Zagreba.

Brigadirji so obiskali več industrijskih in turističnih krajev Gorenjske, dlje pa so se zadržali v Kranju.

DELOVNI USPEHI NA AVTOMOBILSKI CESTI

Otočec, 18. avg. (Tanjug) Mladinske delovne brigade, ki grade v sedanjih izmen avtomobilsko cesto od Ljubljane do Zagreba, so dosegle zelo lepe uspehe.

KUD Ivan Goran Kovačić v Bruslju BRUSELJ, 18. avgusta. - Studentsko kulturno umetniško društvo Ivan Goran Kovačić je priredilo sinoči svoj prvi koncert v največji dvorani belgijskega glavnega mesta v »Palacu umetnosti«.

»TT« V LJUBLJANI ŽE DANES OPOLDNE

Zalužič: žena, sestra, snovi hčerka ter ostalo sorodstvo, Zalec, 18. avgusta 1958.

Voda, voda, voda...

V Trbovljah ljudje še vedno nimajo dovolj pitne vode, zlasti višje ležeča naselja, kot so Partizanska cesta, Posetje in druga, ki so priklučena na isti vod kot industrija. Rudnik namreč iz zdravstvenih razlogov že dlje časa več ne koristi savske vode, ampak je priklučen na komunalno vodovodno omrežje. Zaradi tega je skoraj reden pojav, da je v mnogih naseljih voda na razpolago samo nekaj ur dnevno ali pa celo še to ne.

Na komunalnem podjetju so mi pojasnili, da obstajata dve možnosti za rešitev problema pomanjkanja vode: z novim zajetjem pod Mrzlico povečati vire vode in doseči večjo racionalnost pri njeni uporabi. Sedaj se namreč dogaja, da ljudje v dolini uporabljajo pitno vodo za zalivanje zelenjave, medtem ko so hkrati nekateri zasejki brez vode. Marsikje so tudi pokvarjene vodovodne instalacije, vendar stanovanjci na to niso pozorni,

ker plačujejo prispevek za vodo v pavšalnem znesku. Koristniki vode na Savski cesti so prvi mesec po uvedbi števecv plačali za porabljeno vodo po 128 dinarjev za vsako osebo, že naslednji mesec pa so zmanjšali porabo na 18 dinarjev. Zal pa zaenkrat nadzorujejo s števeci samo 150 izlilkov, medtem ko ostalih nad tisoč koristnikov vode plačuje samo prispevek v pavšalnem znesku.

Izkoristiti bi treba obe možnosti za rešitev problema, kar pa je seveda odvisno od tega, kdaj bo podjetje dobilo potreben kredit, da bo lahko začelo z gradnjo vodovoda izpod Mrzlice do Trbovelj in nabavilo števecv za nadzorstvo vseh izlilkov. Pohitet bi treba tudi z ustanovitvijo vodne skupnosti, ki bo od zbranih sredstev lahko nekaj namenila tudi za vodovod.

Ponekod previsoko planiranje

Izpolnjevanje plana v novomeškem okraju

Po družbeni evidenci Narodne banke je gospodarstvo novomeškega okraja (prejšnje območje) splošno polletni plan s 44 odstotki. Nasproti izpolnitvi v lanskem prvem polletju pa je bila letošnja proizvodnja večja za 13 odstotkov. Po panogah je na zadnjem mestu industrija s 34 odstotki izpolnitve plana prvega polletja.

Med industrijskimi podjetji je na zadnjem mestu Motomontaža s 26 odstotki. Pod planom je tudi tekstilna industrija, dočim pri ostalih panogah ni zaostankov v izpolnjevanju, ali pa so celo presegle proizvodne obveznosti. Med podjetji, ki so presegla obveznosti so »BELTA« v Črnomlju, tovarna zdravil »Krika« v Novem mestu, dalje gradbeništvo, gozdarstvo, kmetijstvo, trgovina in še nekatere dejavnosti in podjetja.

Na seji predsedstva okrajnega sindikalnega sveta Novo mesto, kateri so prisostvovali tudi predsedniki občinskih sindikalnih svetov ter član republikanskega odbora Zveze sindikatov tovarniš Roman Albreht, so razpravljali o izpolnitvi plana v prvem polletju. Pri tem so ugotovili, da so nekatera podjetja planirala previsoko, pri nekaterih pa so nastali objektivni razlogi, zaradi katerih niso bila sposobna doseči plana.

Tako je bil plan »Motomontaže« od pričetka leta preveč napet. Postavljen je bil na pogoj, da bo zgradena nova velika delavnica s pripadajočimi stran-

skimi prostori ter da bo podjetje dobilo potrebno opremo. Z gradnjo novih prostorov pa so nastale težave, stroji sami pa tudi niso dovolj, še jih ni kam postaviti. Prav tako je pod planom tekstilna tovarna NOVOTEKS. Proizvodni plan tega podjetja je zajel tudi pričetek obratovanja nove predilnice česene volne v Metliki. Zaradi prepozno odobrenega kredita za uvoz naročenih strojev se je nemeščanje strojev zakasnilo in bo predilnica pričela poiskusno obratovati šele prihodnji mesec. Nekaj zmede v proizvodnji so povzročili tudi predpisi o nadurnem delu, ker le-ti niso bili dovolj raztolmačeni.

Taj se je večkrat, so tudi na tej seji poudarili, da kolektivni niso dovolj seznanjeni z gospodarskimi predpisi, da šepa povezava med podjetji, komuno in zbirni proizvajalci, da se proizvodni plani vse preveč sestavljajo le v pisarnah, brez sodelovanja kolektiva. Zato pride do nerealnih planov.

Sprejeti je bil sklep, da bodo tekoji sklicani občinski sindikalni sveti, na katerih bodo podrobno proučili izpolnjevanje plana po posameznih gospodarskih organizacijah. Občinski sindikalni sveti morajo o tem razpravljati še pred 25. avgustom, ki je določen za zaključek bilanc za prvo polletje. Poudarili so tudi, da morajo sindikalne podružnice prej predložiti predlog za delitev dobička, kot bo ta razdeljen.

Čestna razsvetljava je urejena samo od Dimnika do Trga revolucije. Od Strojne tovarne naprej proti postaji so svetilke

na Bledu. Tudi tu so sobe kategorizirali in obenem določili cene, da ne bi bilo navijanja.

Obisk tujih gostov se je letos tudi povečal in imajo hoteli večji del svojih sob oddanih turistom iz tujine. Kaže, da so se letos tudi cene ustale in da so se sprijaznili obiskovalci Bohninja s cenami od 700 do 1200 din dnevno. Mogoče bi lahko ugovarjali ceni 1200 din, ki je pač odvisna od tega, kaj se lahko gostom nudi tudi izven same prehrane in ležišča. Zasebniki so postavili cene od 150 do 250 din, prav toliko kot

letina jabolk, niso dovolj pripravili za odkup. Zadruga, zlasti pa kmetje bodo morali skrbno izbrati jabolka za domači in tuji trg, posebno še, ker je tudi drugod dober pridelek in bo konkurenca močna.

— Jp

DOBER PRIDELEK IN SLAB ODKUP NA GORIŠKEM

Zastoj v odkupu jabolk — Zadruga, poslovna zveza in predelovalni obrati morajo storiti vse, da ne bo motenj v odkupu

Kmet Padovan, ki živi onkraj potoka Korena, nasproti novim stanovanjskim blokom v Novi Gorici, je gotovo pretiraval, ko se je pritoževal, da kmeta vsako leto tepe šiba. »Predlani« je dejal, »je klestila toča, lani pustosija pezeba, letos, pri odličnem pridelku sadja, pa jabolk ne moremo prodati. Kmet mora moč dovesti v zadrugo, da bi mu odkupili pridelek. Sadna drevesa sem skropil in jih negoval, sedaj pa ne vem kam z blagom.«

Primer me je zanimal, zato sem šel na trgovinsko zbornico in se pozanimal, kako je z odkupom jabolk. (Letos računajo, da jih bodo na Goriškem pridelali okrog 5 tisoč ton, medtem ko so jih lani le okrog tisoč ton.) Tam so mi zagotovili, da po sedanjih podatkih ni motenj v odkupu.

Klobučki teh nasprotujočih si mnenj sem hotel razvozlati in ugotoviti kdo ima prav — proizvajalec ali pristojni uslužbenec trgovinske zbornice, ki je dejal, da je sicer možno, da se zadruga tudi brani prevzeti od kmetov jabolka; to pa je slabše blago. Odkupna cena potrošnih jabolk je 10 do 12 din za kilogram, jabolk za predelavo pa 7 din za kilogram. Podjetje »Fructal« v Ajdovščini jih bo odkupilo 400 do 500 ton. Upravnik KZ Nova Gorica v Kromberku, ki odkupuje na tem področju, je tudi potrdil, da res še nekaj dni ne odkupujejo jabolk, češ, da je trg z njimi prenasičen. Njihov glavni odjemalec je trgovsko podjetje goriške poslovne zveze »Flores« v Sempetru, ki ima tudi polna skladišča. Na področju te zadruga je približno 250 ton jabolk, večinoma poletnih, ki pa niso za izvoz, temveč le za domačo potrošnjo. Dejal je, da si pržadevajo odkupiti čimveč, saj so preko podjetja »Flores« poslali nekaj jabolk v Crikvenico, Mali Lošinj, delno na koprsko področje, nekaj v Ljubljano, Valturo pri Pulji itd. Vendar morajo jabolka takorekoč vsiljiti, z zagotovitvijo, da jim bodo prodali tudi drugo sadje. Ta zadruga odkupuje potrošna jabolka od kmetov po 10 din za kilogram, v mestnih trgovinah s sadjem in zelenjavo pa jih prodajajo po 20 din na drobno. To je le prevelika razlika med odkupno in prodajno ceno in to ob tolikšnem pridelku. Še večja razlika pa je v oddaljenih mestih. Vse kaže, da se zadruga, poslovna zveza, trgovinska zbornica in predelovalni obrati, čeprav so vedeli, da se obeta izredna

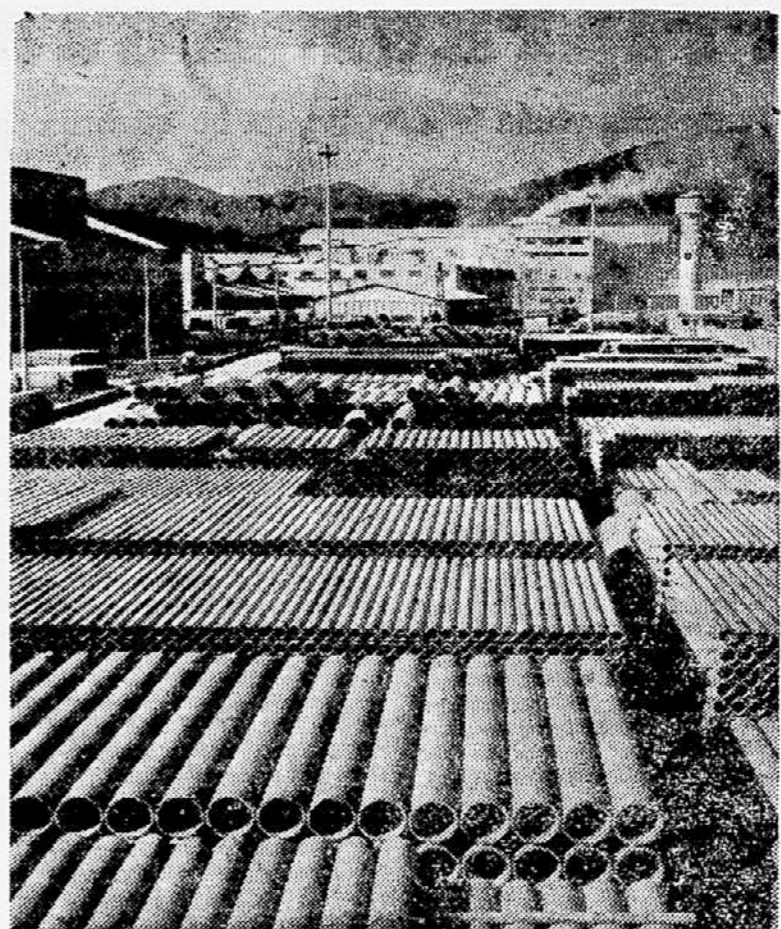
parov in vseh plesov — brez sodnikov in razsodišča — pa še pred mnogo več gledalci — je bila vsake tridnevne turneje plesnih parov iz Anglije, Avstrije, Danske, Nemčije, Holandije, Švice in Jugoslavije ob slovenski obali. Enakomerno pesem čriškov in pijske razburkanega morja je ob koncu

preglasil oglašujoč aplavz. To ni bilo le priznanje nastopajočim plesnim parom — bilo je tudi priznanje Zavodu »Primorske prireditve« za odlično organizacijo in Plesni zvezi Slovenije za kar najboljšo izvedbo. In kaj menijo nastopajoči plesni pari? Teško bi bilo naštet vse izjave z neštetimi superlativi, vendar mimo razgovora z dansko plesalko Ingelise Frideriksen ne moremo. Takole je v beležnici zapisana njena izjava: »Čudovito. Prav vse. Ljudje in kraji. In morje! Ko bi mogla vsaj malo njegove modrine odpeljati v Kopenhagen! Kadar boste spet privedli kakšen turnir — kar pišite. Srečna in vesela bom, da bom spet med vami.« Tomaz Terček

Čeprav je že pozno, se vsak plesni par predstavi še enkrat. Ekscitacija južno-ameriških in modernih plesov nad vse uspe. Gledalci kar nočejo oditi. Šele ob 23.45 ugasne zadnji žaromet in šele takrat začno zapuščati prostore Koprčani, okoličani in številni dopustniki. Naj jih povprašam, ali samo nekakšna revija lepih oblek, gibčnosti in muzikalnosti? Ob 21.20 pridejo na oder točkovanji sodniki, vrhovno razsodišče je pripravljeno in prvi par — startna številka 1 — odpleše počasni valček. Za njim še ostalih sedem parov. Na zahtevo turnirske vodje dvignejo sodniki tabele s točkami od 1 do 9. Potem je na vrsti tango, pa foxtro, slow fox in dunajski valček. Potem drugo kolo in nazadnje še tretje — odločilno. Gledalci so nestrpni: kako ne! Pari so izenačeni in prav zadnje točke bodo odločale o zmagovalcu. Kdo bo to?

Motiv z Bohinjskega jezera

1. tovarna elementarno Anhovo in skladišče tlačnih cevi za visok vodni pritisk.

Trg s kmetijskimi pridelki

V tednu poročanja je bilo zahelezeno ponovno znižanje cen povrtninam, ki je bilo po posameznih področjih različno.

Ponudba krompirja je povsod ugodna ter se vse razpoložljive količine ne morejo plasirati, ker ga potrošniki nabavljajo le za spruti. Iz Murske Sobotice poročajo, da nekateri proizvajalci prodajajo tudi nezrel krompir, ker se bojijo da ga jeseni ne bodo mogli prodati. Na Goriškem predstavljajo glavni odkup paradiznik. Na tem področju niso v celoti krite zahteve kupecv po zelenjavi iz območij izven okraja. Na trgu je bilo zelenjave dovolj, le strošje-ga fižola in solate ni bilo na vseh trgih zadostnih količin.

Dobra letina jabolk je očitna v ugodni ponudbi in znižanju, predvsem odkupnih cen. Pri proizvajalcih obstaja bojazen, da vseh presežkov, zlasti jesenskih jabolk ne bodo mogli plasirati, toda glede na pridelek v ostalih republikah bo to možno doseči z dobro organizacijo prodaje.

Odkup breskev gre h koncu, prišel se bo na odkup sliv. S sadjem je bil trg dobro založen, toda kakovost je razmeroma slaba, cene, zlasti jabolkam, pa so previsoke.

Stanje v prometu z govejo živino se bistveno ni spremenilo. Nekatera središča sicer javljajo, da je preskrba z govejo mesom nekoliko boljša, toda govoda niso nabavljali iz drugih področij. Proizvajalci se še vedno niso sprijaznili z dogovorjenimi cenami. Tako je bilo na primer na sodelnem v Kletcu pri Celju prignanih 250 glav živine, prodanih po le 10.

Podjetja so v skrbih, kako do krila potrebo po točena mesu glede na prepoved klanja telet, kar velja zlasti za turistične kraje.

V Bohinju na tisoče turistov

Tudi Bohinju se lahko letos pohvali z rekordnim obiskom. Predvsem se je Bohinju dobro odrezal že v predsezoni. — Za aprila so imeli prve goste, maja in junija pa so bili dobro zasedeni skoro vsi bohinjski hoteli. Cena od 600 do 650 din na dan je bila dostopna tudi domačim gostom. Omenimo samo junij, ko je bilo v Bohinju 9513 nočitev, julija in avgusta pa so te številke še bolj ugodne. Bežni statistični podatki nam kažejo, da je bilo julija povprečno dnevno okoli 700 gostov, prve dni avgusta pa so dosegli 878 gostov, od katerih je bilo 703 domačin in 175 tujih. Ob teh pa letuje po zasebnih sobah kar 427 gostov, kar kaže, da zasebniki sobe vedno raje oddajajo. Saj so v Bohinju tudi samo na ta način lahko povečali zmogljivost, ker imajo hoteli samo 268 ležišč. In tudi v bodoče bo misliti le na povečanje sob pri zasebnikih, ker je veliko vprašanje, kdaj bodo lahko postavili kak nov hotel.

Obisk tujih gostov se je letos tudi povečal in imajo hoteli večji del svojih sob oddanih turistom iz tujine. Kaže, da so se letos tudi cene ustale in da so se sprijaznili obiskovalci Bohninja s cenami od 700 do 1200 din dnevno. Mogoče bi lahko ugovarjali ceni 1200 din, ki je pač odvisna od tega, kaj se lahko gostom nudi tudi izven same prehrane in ležišča. Zasebniki so postavili cene od 150 do 250 din, prav toliko kot

zonsko življenje v Bohinju in se bo kaj dobro odrezalo v finančnem pogledu. Število izletnikov pa bi se nedvomno še precej povečalo, če bi že razširili in asfaltirali glavno cesto Bled-Bohinj. Z ureditvijo te ceste bi imeli le še več izletnikov, pa tudi na Bledu ne bi bilo gosta, ki si ne bi ogledal še Bohinja.

KLJUB NAPREDKU SE PRECEJ MANIKA

Tudi za Bohinju velja na splošno to, kar za vsa naša letovišča to sezono. Napredovali smo od zadnjih let, gostom nudimo le dostojno ležišče in prehrano in to je vse. Sedaj pa je treba še izboljšati vrsto drugih drobnih stvari, tako posebne drobne gostinske usluge, nuditi več izbire v jedi in piščicah, posebno brezalkoholnih, izboljšati postrežbo, ki je na splošno letos pri nas povsod slaba. Treba se bo naučiti zabavati goste, ker smo v tem res še začetniki in se bomo morali še dokaj naučiti.

Bohinjci so letos zadovoljni s sezono, posebno če bo vsaj še posezona zadovoljiva. Prav gotovo bo s tem tudi finančni učinek boljši in bodo vsaj delno lahko uredili s svojimi sredstvi vrsto pomanjkljivosti, ki so še potrebne izboljšanja, na primer razsvetljava, postavitve klopi na sprehajališčih, nabava čolnov in predvsem postavitev novega objekta za družabne prostore. S takimi izboljšavami pa si bodo zagotovili stalne obiskovalce v tem res romantičnem naravnem letovišču.

B. Benedik

OGLAŠUJTE V »SLOVENSLEM POROČEVALCU«

TRI DNI S PLESALCI iz sedmih držav

Koper. Glavni mestni trg. Med staro beneško palačo, razglednim stolpom in kavarno — širok oder. Okrog in okrog nad 1000 stolov. Vsi so zasedeni. Mnogo ljudi se preriva na stojiščih, na balkonih, stopniščih... Ura je 21. Zaromet razsvetljuje oder, beneško palačo — na njenih stolpih vihra sedem zastav, sedem raznobarnih zastav sedmih narodov — in zunanji del kavarne, prirejen v nekakšno tribunco. Akademski plesni orkester igra avizo. To je pozdrav gostom — udeležencem mednarodnega plesnega turnirja. Ko jih gledamo, zbrane na oder, ko molde strmino v nepopisno igro barv, ko gledamo široka, nabrana krila plesalk in zlikane frake partnerjev, nehote pomislimo: ali so plesna tekmovalna sport ali samo nekakšna revija lepih oblek, gibčnosti in muzikalnosti?

Elegantni Avstrijec Ortner, ševci Danec Frideriksen ali Jugoslovanci Narobe? Ploskanje, vzkliki, živživanje in spet ploskanje. Konec. Vrhovni razsodišče sestavljajo točene. Čez nekaj minut so na oder spet zbrani vsi pari. Razglasitev rezultatov. Na turnirju standardnih plesov v Kopru je zmagal Avstrijec Ortner in osvojil »Pokal Slovenskega Primorja« za leto 1958. Drugi — Narobe (Jug.), tretji Frideriksen (Danska).

parov in vseh plesov — brez sodnikov in razsodišča — pa še pred mnogo več gledalci — je bila vsake tridnevne turneje plesnih parov iz Anglije, Avstrije, Danske, Nemčije, Holandije, Švice in Jugoslavije ob slovenski obali. Enakomerno pesem čriškov in pijske razburkanega morja je ob koncu

Table with 4 columns: Okraj, Cena pri KZ, Cena na drobno, Cena na debelo. Rows include KROMPIR, ZELJE, CVETACA, CEBULA, PARADIZNIK, FIŽOL v strožju, SLIVE, JABOLKA, GRODJE, HRUSKE, BRESKVE, GOVEDO, TELETA, PRASICI, MLEKO, JAJCA.

»Predstavnik zavoda »Primorske prireditve« izročja »Pokal Slovenskega Primorja« zmagovalni turnirja standardnih plesov v Kopru Avstrijec Ortnerja.

JUGOSLOVANSKA KRONIKA

ZAKLJUČEK SPLITSKIH LETNIH IGER

S tradicionalno predstavo Verdijeve »Aida« so se v Splitu končale Pete letne igre. V zaključni predstavi sta gostovala prvakinja beogradske Opere Milica Miladinović kot Amneris in prvak praškega Narodnega gledališča Ljubomir Havlek kot Radames. Letošnje splitske igre so zbudile znatno večjo pozornost obiskovalcev kot prejšnja leta. Računajo, da si je 24 prireditelj, kolikor jih je bilo na spredu, ogledalo v celem več kot 30.000 ljudi. Festival je imel že po tradiciji pretežno glasbeni karakter. Na njem so poleg domačega opernega ansambla nastopili Zagrebška filharmonija, ameriški ženski vokalni ansambel »Smith College« ter številni domači in tuji solisti. Splitski so med drugimi imeli priliko pozdraviti znanega češkega dirigenta dr. Vaclava Smetáčka, madžarskega kompozita in pianista Pola Kadoša, praškega tenorista Ljubomira Havleka, prvakinja opere v Moravski Ostravi Zdenko Divakovca, od domačih glasbenih umetnikov pa Marijano Rađev, Milico Miladinovič, Sonjo Barčeri, Irma Demaris, Badenoo Sokolovič, Marijo Danira, dr. Milana Horvata, Atilija Planinska, Janca Lipušića, Aleksandra Marinkovića, Nonija Zunca, Josipa Klimenta itd. Takoj po končanem festivalu je splitska Opera odšla na gostovanje v Šibenik.

»Smrt Smail-age Cengića«, ostalo pa so osnutki za filme po svobodni izbirni temi. Pričakujejo, da bo žirija razglasila rezultate natečaja že do konca tega meseca.

USPEH DOKUMENTARNEGA FILMA

Neposredno po puljskem festivalu je dokumentarni film Fadila Hadžića o življenju cigánov »Poslednja čeraga« doživel nevsakdanji uspeh: prodan je bil v dvajset držav — v Anglijo, Nemčijo, Švedsko, Norveško, Japonsko, Kanado, Belgijo itd.

NOVE IZDAJE SKOPSKÉ KULTURE

Skopska založba »Kultura«, ki izdaja poleg domačega in tujega leposlovja predvsem dela klasikov marksizma-leninizma in sodobna dela s področja filozofije, politike in ekonomije, ima za bližnjo prihodnost pomembne načrte. Izdala bo Markovo »Bodo filozofije«, izbor iz Leninovih del »O nacionalnem in nacionalno-kolonialnem vprašanju« in več del Plehanova, kakor so »Prispevki k zgodovini materializma«, »Osnovni problemi marksizma« in »Kritika naših kritikov«. Napovedan je tudi izbor Marxovih in Engelsovih člankov »O književnosti in umetnosti«, ki ga pripravlja prof. Blaž Koneški. Prav tako bo izšla knjiga Leninovih spisov »O književnosti«, ki ji bo predgovor napisal Boris Žiherl. Nov izbor Lukasevih del bo hkrati s Plehanovljevim »O umetnosti in književnosti« pomenil važ-

dih avtorjev Jovana Koteskega in Vidoja Podgorca.

RAZSTAVA MEHIŠKE ARHITEKTURE

V umetniškem paviljonu na Malem Kalemegdanu v Beogradu bodo danes odprli razstavo mehiške arhitekture. Razstavo sta pripravila združenje arhitektov in nacionalni svet arhitektov Mehike, prireja pa jo Komisija za kulturne zveze z inozemstvom. Razstava, ki bo kasneje obiskala še nekatera druga mesta, obsega več kot dve sto fotografij, ki prikazujejo razvoj arhitekture na mehiških tleh od arhaičnih kultur do današnjih dni. Za naše obiskovalce je nedvomno najbolj zanimiv prvi del razstave, ki prikazuje monumentalne spomenike iz časa pred odkritjem Novega sveta.

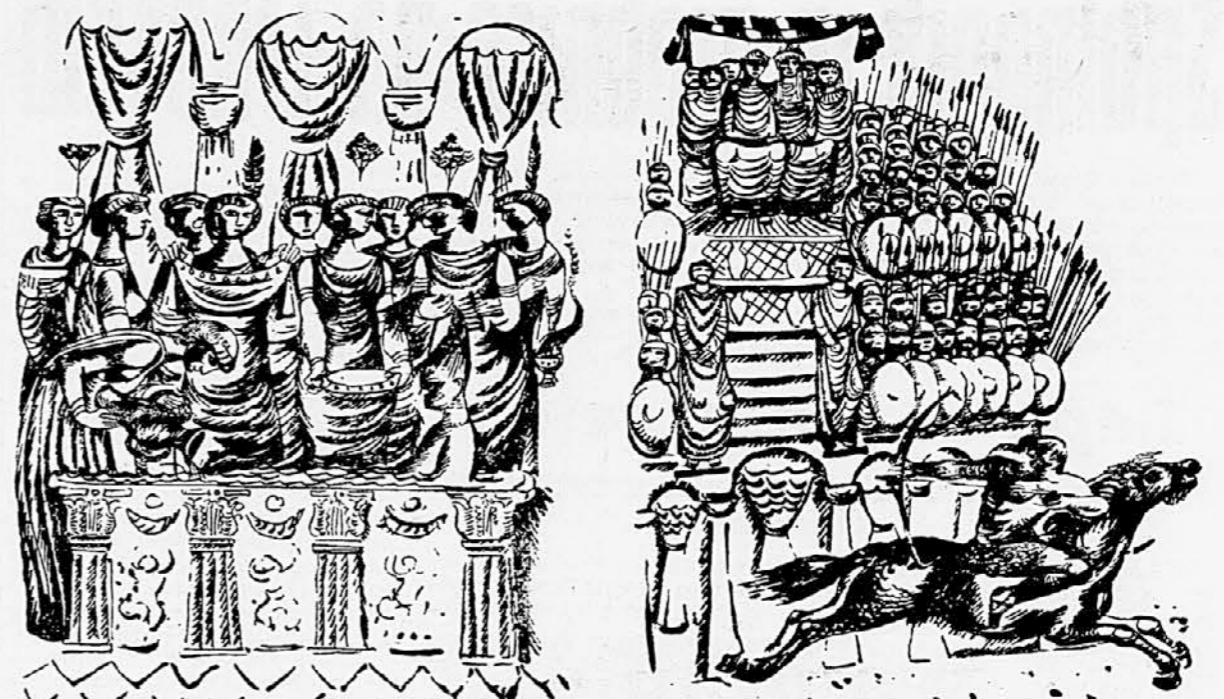
ODKOPAVANJE RIMSKIH IN BIZANTINSKIH NASELJ

Ekipa arheološkega inštituta Srbije akademije znanosti raziskuje v sodelovanju z muzeji v Zajčaru, Negotinu in Prokuplju več nekdanjih rimskih in bizantinskih naselij. Pri izkopavanju v Gamzigradu pri Zajčaru, kjer je v pozni antiki stala rimska trdnjava, so našli dobro ohranjene zgradbe s čudovitimi figuralnimi mozaiki. Sistematično so začeli raziskovati in odkopavati nekdanje rimske območje na levem bregu Donave pri Doljem Milanovcu. Odkopavajo tudi bizantinsko naselje v Bregovini pri Prokuplju, ki so ga šele nedavno odkrili. Prav tako so letos nadaljevali z raziskavanji v Nišu, v okolici Titograda, v Sremski Mitrovici in v Gručinem gradu pri Lebanu. V vseh teh krajih so našli

pomembne arhitektonske spomenike, pa tudi lepe freske in mozaike.

DVA NAŠA LIKOVNIKA V BUDIMPEŠTI

V Budimpešti sta nedavno razstavljala dva naša likovna umetnika, Mihael Petrov in Petar Palavičini. Njuna razstava je pri občinstvu in pri kritičnih doživela velik uspeh. Budimpeška literarno-umetniška revija »Zvijezde in književnost« je objavila zelo ugodno poročilo, ki posebej poudarja vrednost Palavičinijeve plastike.

Dve ilustraciji Marija Preglja za Finžgarjev roman »Pod svobodnim soncem«, ki ga bo »Mladinska knjiga« ponatisnila v »Knjižnici Sinjega galeba«.

Pisana knjižna polica

O NAČRTIH »MLADINSKE KNJIGE«

V vseh družinah, kjer so začeli otroci pred leti posedati v šolskih klopih, imajo v knjižni omari eno polico še posebej bogato in pestro. To je polica najmlajših, za katero skrbi za ložba »Mladinska knjiga«. Ze samo pogled nanjo je pravo veselje: skladne, živahne barve, okusne opreme in vabljivi naslovi. Na belih straneh pa skrivajo te knjige resnično bogstvo najboljšega iz stare in sodobne mladinske literature. Na nekaterih policah se je nabralo več knjig, na drugih manj. Na nobeni pa ne manjka zvezkov »Čebelica«, za najmlajše in dvočrtnih hrbov dijakom namenjenih knjižnic »Kondorja«, vmes se nabirajo knjige »Zlate ptice«, »Knjižnice Sinjega galeba«, »Globusa« in druga dela, ki odpirajo mladim bralcem pot do razvedrila in znanja.

Taka pisana knjižna polica je pritegnila moj pogled tudi v delovni sobi urednika »Mladinske knjige« pisatelja Ivana Potrča. Na njej je bil zbran sad štirinajstletnega dela založbe — približno 750 knjig. Midva pa sva se razgovarjala o knjigah, ki še niso uvrščene na polico. O knjigah, po katerih bodo začeli mladi bralci listati v prihodnjih mesecih. Beseda je tekla o delu in o načrtih in o uspehih — vsega tega pa pri »Mladinski knjigi« ne manjka.

Uspehi so zajeti v eni sami besedi: rast. Naklada, ki se je leta 1956 sukala okrog skupnega števila 300.000 knjig na leto, se je lani podvojila. Zaslugo za porast imajo predvsem priljubljene stalne knjižne zbirke. Iz leta v leto raste število knjig, ki izhajajo v posameznih zbirkah in izven njih. Letos bo založba izdala približno 100 knjig. Namesto osmih zvezkov, kakršen je bil prvotni načrt, izhajajo v »Kondorju« dvanaest knjig na leto, naklada zbirke se je povečala od 6.000 na 10 in celo na 18.000 izvodov. »Čebelica« dosega do 27.000 izvodov posameznega dela. Nekateri zvezki izhajajo v hrvaškem prevodu, pa tudi v slovaščini jih izda-

garjevega romana »Pod svobodnim soncem« z ilustracijami Marija Preglja. Tretja pomembna knjiga, ki bo izšla v »Knjižnici Sinjega galeba«, je prevod povesti o Sutjeski in njenih junakih »Sonce v dimu« VI. Cerkeza. Ilustrator te knjige je Ive Subić.

Zelo lep uspeh, ki ga je založba doživela s knjigami spominov na leta narodnoosvobodilne borbe, je Pokazal, kolikšna je zanimanje mladine za tovrstna dela. Zato je uredništvo založbe sklenilo, da bo posvetilo pripraviti takih del veliko pozornost. Poleg Cerkezeve knjige bosta izšli še dve: drugi del »Komisarjevih zapiskov« Matevža Haceta in Dakijevi Spomini.

Izbor svetovnih pravilic, s katerimi se mladi bralci seznanjajo v zbirki »Zlata ptica«, »Mladinska knjiga« letos »popolnila« še z dvema zvezkoma: izšel bo izbor Kitajskih pravilic in že tretji ponatis slovenskih pravilic z Maleševimi ilustracijami. Mimgrede: slovenske pravilice so lani prevedeli v nemščino Marja Sotabovich

Paberki iz načrtov so še: noviteta Miška Kranjca »Mesecje doma na Bladovici« z ilustracijami Iva Subića, trije zvezki zbirke »Igra in delo«, nekaj »Uvod v umevanje besedne umetnosti« Silva Trdnove, natis naše najboljše mladinske dramatik, ki so jo lani začeli z igrami Pavla Golja bo letos nadaljeval in dokončaj izbor klasičnih mladinskih iger. Pozabljivi niso na vseмирske polete, gradnja rakete in podobne pustolovski-otopljene povesti. In pa — dolgo ter skrbno pripravljani mladinski leksikon je pred natisom...

Za konec še dve presenečenja, ki ju pripravlja vodstvo »Mladinske knjige« za prihodnje leto — dve novi knjižni zbirki. Prva bo dostavila vsem, ki iščejo razvedrila v lažji bestrastni-ki in bo nudila po čim bolj dostopnih cenah približno deset zvezkov na leto. Druga bo zbirka za doraščajočo mladino, seznanjala bo s kulturno zgodovinskimi problemi, ki so našli svojo podobo v literaturi. Marsikaj se bo zbralo v njej, od romana Cerniševskega »Kaj storiti« do kompletne izdaje Lesageovega »Gila Blasa« in Fechtvarnerovega »Goye«. Meštri knjige, ki bodo letno izhajale v tej zbirki, (mogoče bo nosila ime »Levstikov hram«) bodo seveda uvrščali ponatise nekaterih domačih del in novitet.

Se nekaj je, kar je tesno povezano z delom »Mladinske knjige«. To je skrb za estetsko opremo in ilustracijo, s katero opravlja založba svojo sicer obširno, a pomembno nalogo likovne vzgoje mladih bralcev. Širok krogi ilustratorjev, v katerem je »Mladinska knjiga« zbrala domače likovne umetnike, izpopolnjuje s ponatisi originalnih ilustracij v nekaterih prevodnih delih. »Mladinska knjiga« posega s svojimi ilustracijami na številna stina področja, prežukava in išče, kar največ načinov mladinske in otroške ilustracije. V tem skrajni, eksperimentalnem delu je doživela poseben priznanj. Pri skranju čim boljšega likovnega izraza založbi veliko pomaga vsakoletno podeljevanje Levstikovih nagrad: vseskozi pa to delo spremlja poseben likovni svet, ki je deloval že pred ustanovitvijo založniških svetov.

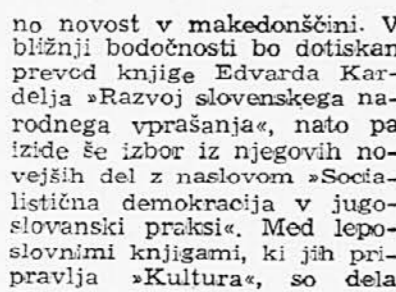
Ive Subić: ilustracija za povest VI. Cerkeza »Sonce v dimu«, katere prevod pripravlja »Mladinska knjiga«.

Smiljan Samec upravnik SNG

Za upravnika Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani je bil imenovan Smiljan Samec, dosedaj dramaturg ljubljanske Opere. Imenovanje na ta odgovorni položaj v našem kulturnem življenju lahko ocenimo kot zasluženo priznanje za Samecovo dolgoletno in uspešno gledališko delo.

Smiljan Samec, ki je doma iz Trsta, se je po šolanju v Mariboru in Ljubljani že zgodaj navezal na gledališče. Leta 1938 je prvič postal dramaturg ljubljanske Opere. Med vojno je bil interniran, po kapitulaciji Italije pa je odšel v partizane, kjer je nadaljeval s kulturnim delom. Deloval je v agitpropu IO, OF, v kulturni skupini pri Glavnem štabu Hrvatske, na Visu in v naši bazi v Južni Italiji. Nekaj časa je nato vodil pevski zbor »Srečko Kosovel« na številnih turnejah po Jugoslaviji in tujini. Poslej je bil zaposlen v Operi kot dramaturg in urednik Gledališkega lista, eno sezono pa je bil tudi njen direktor. Zelo plodno se je udeleževal tudi kot prevajalec, saj je prevadil v slovenščino nad štirideset opernih in dramskih besedil.

Živka Pajič: Meduza

Meščtroviča. S tem so počastili umetnikovo 75-letnico in hkrati 50-letnico prve regionalne daljnematne likovne razstave društva »Medužiča«, katerega poglavni organizator je bil tudi Meščtrovič. Razstava, ki je odprta v Meščtrovičevi galeriji, obsega okrog 50 doslej neznanih eksponatov iz umetnikove intimne zbirke, ki jo je poklonil mestu Splitu.

Na mednarodnem natečaju za humoristično literaturo v Bordighi v Italiji je dobil drugo nagrado beogradskega humorista Tihomir Mičič, in sicer za svojo »Zgodbo o psu«. Prvo nagrado je dobil Italijan Mario Tirant. Natečaj prireja združenje italijanskega tiska.

NAGRADA ZA JUGOSLOVANSKEGA HUMORISTA

SARAJEVSKI PEVCI V AREZZU

Po sklepu zvezne žirije bo na VI. mednarodnem festivalu polifone glasbe v Arezzu od 28. do 31. tega meseca zastopal Jugoslavijo pevski zbor sarajevskega kulturno umetniškega društva »Proleter«. Na festivalu bo sodelovalo 44 zborov, od tega 26 iz Italije, 4 iz Avstrije, po 3 iz Francije in Španije, 2 iz Grčije in po eden iz Jugoslavije, Belgije, Českoslovaške, Norveške in Argentine. Od domačih avtorjev bodo naši pevci peli skladbe Rađića, Mokranjca, Skalovskega in Rihtmana. Zbor Sarajevskega »Proletera« šteje 43 članov, vodi pa ga dirigent Tihomir Mičič.

POLJSKI SLIKARJI V ČRNI GORI

Dogovorjeno je, da bo jeseni razstavljal v Titogradu in Cetinju skupina poljskih slikarjev. Istčasno bodo na Poljskem razstavljali nekateri vidni črnogorski likovni umetniki.

VELIK OMDIV NA FILMSKI RAZPIS

Nagradni natečaj, ki ga je razpisalo črnogorsko filmsko podjetje »Lovćen-film«, je natečaj na izreden odziv. Do določene roka je prišlo okrog 250 osnutkov in sinopsisov za umetniške filme. Od tega je 31 del na temo V. ofenzive in bitke na Sutjeski, 16 del na temo

Marin Držič je najpomembnejši dramatik iz Dubrovnika 16. stoletja. Rodil se je menida leta 1508 v Dubrovniku in umrl 1567 v Benetkah, kamor so ga privedla usodna življenjska naključja in politični vzroki. Domnevna letnica njegovega rojstva je dala povod vodstvu letošnjih potetnih iger v Dubrovniku, da je ob 450-letnici Držičevega rojstva vključilo v spored tudi prireditve z uprizoritvami raznih Držičevih iger v jugoslovanskih gledališčih. Hkrati je z uprizoritvijo njegove komedije »Dundo Maroje« gostoval v Dubrovniku Narodni divadlo iz Prage, ki je pred nekaj časa v Stupičevi režiji z velikim uspehom uprizoril to Držičevo komedijo prvič v češčini. Slovensko gledališče pri Držičevih slavnosti ni sodelovalo, vendar je tudi pri nas bil Držič priljubljen dramatik, katerega komedije so še pred kratkim z uspehom uprizarjale naša gledališča.

Držič je sicer po svojem povratku iz Italije, kjer je študiral v Sieni, in potem ko je imel za tiste čase nenavadno priljubljen, da je v grofovski službi potoval na Dunaj in v Carigrad, postal dramatik, v glavnem pa se je pečal s slovtvom in je bil kmalu znan in priljubljen v

svojem rodnem mestu kot dramatik. Med najbolj zanesljivimi podatki iz časa njegovega uka v Sieni je poročilo vrnitvi v Dubrovnik, potem je do dobira napojil njegovega duha vpliv lahkotne renesančne komedije s prvina-rimskih komediografov Plauta in Terencija, komedije, ki je bila v slogu commedie dell' erudite v 16. stoletju. Držič je napisal vrsto pastirskih iger, kmečkih burk in komedij, od katerih se jih je zlasti nekaj ohranilo, pri nekaterih pa celo manjka začetek ali konec. Nekaj jih je izdal v tisku 1551, toda ni se ohranil noben izvod, zato so obnovitelji Držičeve dramatične opusa morali uporabljati poznejše izdaje iz 17. stoletja. Najbolj pomembne Držičeve igre so: Tiren, Venera in Adon, Plakir, Džuha Krpeta, Movelja od Stanca, Pomot, Dundo Maroje, Skup, Tripče, Kruljin itd.

Držič je med dubrovniškimi renesančnimi dramatik (Veteranovič, ki mu je bil učitelj, Najšković) edini, ki je pisal več v prozi kot v verzih. Ne glede na to so Držičeve komedije slovtveno in gledališko polnokrvne izrez in dramatski izraz družbenih in moralnih razmer v Dubrovniku 16. stol., hkrati pa izredno sočno delo renesančne miselnosti, kakor so jo doživljali

Dubrovčani z naše strani morajo

Najbolj uspelo Držičevo komedijo »Dundo Maroje« je leta 1938 predelal Marko Fotez, krajšal razvedrilenosti in ji napisal konec. V njegovi režiji je bil uprizorjen v Hrvatski prikljubljena v Italiji. Zagrebu doživljala sezono za sezono nove uspehe in več kot 100 ponovitev. Zanj se je zlasti navedel naš režiser Stupica in dosegl, da je bila sprejeta v repertoar Drama Narodnega gledališča v Ljubljani — uprizorili so jo prvič v novembru 1941. leta. Na njegovo pobudo se je predelala v slovenščini lotil dr. Mirko Rupel, potem ko je sprejel osnovno Fotezovo predelavo. Najtežja je bila odločitev glede jezika, v katerega je bilo treba prelisti Držičevo besedilo določenega sloga. Dr. Rupel se je iz razloga, ker Slovenci renesančne slovtveno nismo doživeli, odločil za to, da je za jezikovni izraz uporabil slovenščino našega pridigarja Janeza Svetokriškega, ki je sicer živel sto let po zvezi, v njegovem ohranjenem slovtvenem delu pa je bilo najti toliko pobude in uporabnega jezikovnega izraza, da je ta ponatisev v sočnem baročenem jeziku popolnoma upravičena. Svojo nalo-

Marin Držič in slovensko gledališče

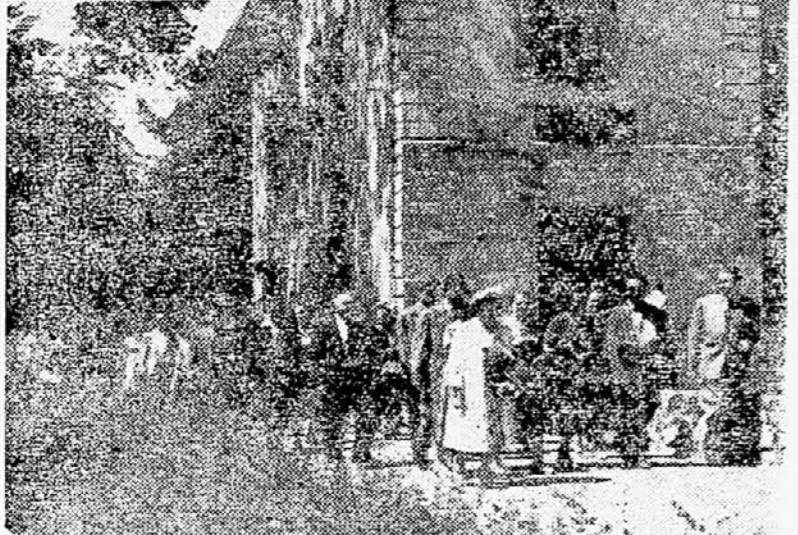
Spomenik in grobnica na Trnovem

V goriskem okraju bodo od najmlajših otrok do najstarejših starostnikov spominjali na največje žrtve prve svetovne vojne. Spomenik in grobnica na Trnovem, v Anhovem in na Vogrskem.

Lepo so jih sprejeli

Izseljenci iz Pomurja na obisku v svoji stari domovini

V Pomurju so te dni prisrčno sprejeli izseljence, ki so prišli iz raznih evropskih in izvenev-

Izseljenci so v Murski Soboti položili vence pred spomenik padlim borcem in prvim slovenskim književnikom

ropskih dežel na obisk v svojo staro domovino. Na osrednji kulturni prireditvi v Murski Soboti je predsednik podružnice Izseljenske matice Franc Sebianič pozdravil okrog 140 izseljencev in jim želel prijetno bivanje v Pomurju. Po njegovem govoru je sledil pester kulturni program s pevskimi tekmi, recitacijami, narodnimi pesmi in z nastopom domačih godbenikov.

Po svečanosti so izseljenci položili vence pred spomenik padlim borcem in spomenik prvim slovenskim književnikom. Izseljenska matica je pripravila za izseljence tudi slavnostno kosilo, na katerem jih je pozdravil podpredsednik OLO Murska Sobota Joško Slavčič.

Rojaki so obiskali tudi razne kraje Pomurja ter bili povsod prisrčno sprejeti. Ogledali so si našna polja v Lendavi

Dolenja vas

Prebivalci Dolenje vasi so te dni lepo praznovali svoj krajevni praznik. Ob tej priložnosti je bilo v Dolenji vasi in sosednjih krajih več prireditev. Na sam praznik pa so v Jasnici odkrili spomeniko ploščo žrtvam NOB. Kmetijska zadruga je pripravila ob pomoči zadrušnikov živinorejsko razstavo. Razstavljena je bilo nad 120 govedi. Najboljše živinorejci so dobili nad 60.000 din nagrad.

Babno polje

BabnoPoljeje to se tudi letos spomnili tragičnega dogodka iz leta 1942. Ko je okupator ob koncu julija in začetku avgusta postreljal 49 domačinov. Priredili so več spominjskih svečanosti in druge prireditve. Ob tej priložnosti so pregledali tudi svoje dosedanje uspehe in ugotovile, da so dosegli v zadnjih letih lep napredek zlasti v gospodarstvu. Tako so elektrificirali vasi, zgradili zadružni dom, delovali pa je začelo tudi več obrtnih podjetij. V kraju obratuje že tudi obrat tovarne glasbil »Melodijska« iz Mengša.

OGLAS
SLOVENSKEM
POROČEVALCU
GOTOV
USPEHI

Špet alkohol povzročitelj nesreče

Te dni se je pripetila na Mariborski cesti v Celju huda prometna nesreča. Voznik lovskega avtomobila je s vozičarjem iz sosednje strani proti Mariboru, nasproti pa se mu je pripeljal s kolesom močno vinojen Jozef Ceter iz Dobrinja. Le-ta je bil pred tovornjako zaviral, da se je ustavil. V tem trenutku je iz smeri tako je prišlo do trčenja. Voznik lovskega avtomobila se je prizadeval, da bi preprečil trčenje, vendar mu to ni uspelo, čeprav se je z vozičarjem umaknil na plečnik. Kolesar je utrpel hude poškodbe in njegov stanje je zelo resno. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico. Na obli vozil je za okrog 60.000 din škoda.

SMRTNI PADEK S KOZOLCA
Ko je šla gospodinja Alojzija Lešar v Nemškem Rutu na Tolminkem na kozolec, je tako nesrečno padla, da je že po dveh urah podlegla poškodbam, še preden so jo rešili s takšno hroščko kravo lahko nuditi zdravniško pomoč.

PRI TIHOTAPLENJU CIGARET SO GA ZALOTILI
Med keristniki propustne malega obsejnega prometa so tudi turki, ki bi se radi okostili, ne glede na predpise, ki jih določa vladski sporazum. Med take sedi tudi J. S. iz Vrtojbe pri Gorici. Ta je namreč hotel te dni pretihotapiti v Italijo večjo količino cigaret, in to z osebnim avtomobilom ustanove, pri kateri je zaposlen. Avtomobil je vzel brez njene vednosti in ga spretno preneval, da bi lahko prebrsil carinike, kar pa mu ni uspelo. V posebno preučenem prostoru za shrambo rezervnega kolesa so našli cariniki zavojčke cigaret Mořava in vrednost okrog 90.000 din.

Pred dnevi je bila v Pesjem pri Velenju težja prometna nezgoda, ki je terjala smrtno žrtev. Voznik tovornega avtomobila S-446 Ježe Vivod je vozil iz Podgorca proti Pesjem. Na tem mestu je nezgodno preletel železniški prelaz. Na prelozu je prišlo do prehod pravega vozičarja na tleh. V tem trenutku je iz smeri Velenja pripeljal esebni vlak in treči v esebni a-tomobli. Voznik osehava avtomobila je vrzlo le vozila, pri čemer je težko po-

pokopani številni posmrtni ostanki borcev IX. korpusa, ki so padli v bojih pri Gorici ali kjer kolj drugje. Vsa važnejša dela so na Trnovem končana. Veliko so pri tem pomagali domačini s prostovoljnim delom in prevozi. Velik spomenik na Trnovem bo po načrtih ing. arh. Ravnikarja iz kraškega marmora in kamna. Spomenik bo stal vrh grča, da bo viden daleč naokoli. Na vrhu dvanajst metrov visokega štirioglatega kamnitega stebra bo svetil močan svetilnik. Nedaleč od spomenika pa bo skupna grobnica, kjer bodo pokopani posmrtni ostanki padlih borcev IX. korpusa, ki so bili do sedaj raztreseni po vsem Primorskem, po Trnovskem gozdu, v okolici Cepovane in Sempasa ter drugod. Razen Slovencev bo v grobnici tudi nekaj Garibaldincev in partizanov iz drugih naših republik.

Odkritje spomenika na Trnovem bo najbrž 14. septembra dopoldne. Za priložnost so sestavili posebno pripravljajni odbor za organizacijo slovesnosti. Pripravili bodo tudi bogat kulturni program. Grobnica v katero bodo položili posmrtni ostanke okoli dve sto partizanov, bo svetel spomenik, ki nas bo vedno spominjal na žrtve, ki jih je dalo to območje za svobodo. Ta dan se bodo zbrali ob spomeniku vsi preživelji boji goriske fronte, pa tudi ostali borci IX. korpusa. Iz vseh krajev Goriske pa bodo vozili posebni avtobusi in kamioni udeležence na Trnovu.

Razen spomenika na Trnovem bodo že naslednji dan, 15. septembra, odkrili v Anhovem spomenik padlim cementarjem, na Vogrskem pa domačim partizanom. Ob odkritju spomenikov bodo imele tudi občine Nova Gorica, Sempeter in Kanal občinske praznike, za katere pripravljajo že sedaj bogate kulturne in druge nastope.

Letos vselijih okrog 110 novih stanovanj, medtem ko so jih lani dogradili 98. V rabični do leta 1931 pa imajo dograditev še nadaljnjih 150 stanovanj. Tudi podjetja v občini kažejo precej razumevanja za reševanje stanovanjskih težav delavcev. V tem prednjačita rudnik Zabukovica in tovarna nogavic na Polzei.

Precejšnje finančno breme povzroča homunalnemu proračunu vzdrževanje 400 km občinskih cest. Do leta 1956 se nihče ni dovolj zanimal za njihovo popravilo, lani so ceste v glavnem samo popravljali, letos pa nameravajo začeti načrtno obnavljanje cestišča. V ta namen so poskrbeli tudi za potrebno materializacijo. Krajevni odbori, ki aktivno sodelujejo pri vzdrževanju cest pa bodo letno dobili za vzdrževanje let-teh večja sredstva.

V okviru vodovodne skupnosti so začeli v žalski občini graditi tudi vodovodno omrežje, ki bo potekalo po vsej dolini do predmestja Celja. Zaenkrat naj bi gradili vodovod za področje Tabora, Gomilске in Braslove, pozneje pa naj bi ga dogradili še do Petrovč in Arje vasi. Ze lani pa so uredili vodovodno omrežje na področju Prebolda in Črnege vrha pri Taboru. Perspektivni načrt občine predvideva tudi povezavo vsega vodovodnega omrežja, tako da bi se vsi vodovodi dopolnjevali med seboj.

NEPTUN : ILIRIJA 9:2 (3:1)
Za v prvi tekmi se je odločila usoda na dnu tabele. Celjani so bili v tekmi boljše nasprotnik, hitrejši v plavanju in tudi nevarnejši, v strelih na gol. Značilno je, da je sedem golov do pet igralcev, kar prča o zelo hitri igri celjskega moštva. Do začetka drugega polčasa so se Ilirijani še upirali nasprotniku, pozneje pa je prišla do veljave boljša pripravljenost Celjanov, ki so ob koncu tekme popolnoma prevladovali na igrišču.

LIJUBLJANA : ILIRIJA 9:2 (5:2)
V drugi tekmi sta se srečala oba ljubljanska tekmeča. Klub teniu, da Ljubljana ni pokazala kda ve kako lepe igre, je visoko premagala slabega nasprotnika. Ilirijani so usmerili vse sile v obrambo, zato se igra ni mogla razviti v moderno hitro igro. V prvem polčasu pri stanju 1:1 je vratar Ljubljane Basini obrani četverce, ki ga je streljal Loos. V protinapadu je Volkar povedel svoje moštvo, ki je razliko vedno bolj povečevalo. Tudi druga štirinetrovka, ki jo je sodnik Dopihar prisodil v korist Ljubljane ni bila realizirana, ker je Vergelj streljal mimo gola.

LIJUBLJANA : NEPTUN 9:6 (3:3)
Zadnja tekma turnirja med Ljubljano in Neptunom je bila najlepša, kar smo jih videli na prvenstvu. Obe moštvi sta igrali moderen waterpolo s hitrim plavanjem in le več izkušenosti se morajo zahvaliti igralci Ljubljane, da niso doživeli v zadnji tekmi turnirja neprijetnega presenečenja. Igralec Neptuna so v cesotni igri izklesali izenačil rezultat. Po prvih minutah, ko je Ljubljana dikurjala zelo oster tempo in prišla v vodstvo z 2:0, je že kazalo, da bodo Celjani doživeli težak poraz. Toda mlado celjsko moštvo je kljubno in je prvotni rezultat izenačil 2:2. Volkar je v 7. minuti zvišal rezultat na 3:2, toda Trbove je tik pred koncem polčasa ponovno izenačil. V drugem polčasu je Ljubljana dvakrat vodila z dvema goloma razliko, vendar so Celjani spet izenačili pri stanju 5:5. V zadnjih dveh minutah igre so ineli igralci Ljubljane krasen finiš in pokazali, da znajo mojstrsko zalgrati. Z goloma Adlešiča in Marca so postavili končni rezultat.

Novi slovenski prvak Ljubljana se je pokazala kot zrela moštvo. Igralci je nekaj let igralo skupaj in so zato zelo vigrana celota. Ljubljana bo zastopala Slovenijo na kvalifikacijskem turnirju za vstop v II. zvezno ligo, ki bo od 28.-31. avgusta v Ljubljani.

Največje presenečenje letošnjega turnirja so mladi celjski waterpolisti. Ekipi manjka sicer še tehničnih in taktičnih fines vendar

bebojcinca v Kobardu je že pred vojno zgradila uprava seskih elektrarn. Kot osrednjino športnim ribičem, ker so s pregradami ustvarili umetne zapreke ribam do njihovih naravnih drščič. Zal pa ta ribogojnica ni bila pravilno grajena, zaradi česar jo ob nalivih pogosto ogrožala reka Idrija in povročila veliko škodo. Tudi letos je že utrpela veliko škodo, ko se je utrgal oblak nad Brezinskiim kotom. Čeprav so iz ribogojnice pred osvojitvijo odnesli skoraj vse, kar se je odneslo dalo, je dosegel njen kolektiv že lepe uspehe. Posebno velja to za letošnje leto, ko jim je uspelo priložiti čisto vrsto soške postvri in soškega lipana. Tako so letos že vložili v Sočo okrog 280.000 mladih postvri in 300.000 lipanov. V ribogojnici gojijo tudi konzumne ameriške postvri in jih že sedaj lahko daje na leto na trg okrog 1000 kg. Zal pa je to še precej drago, in sicer predvsem zaradi drage ribje hrane. Na sliki: sušenje mrež, v ozadju pravno poslopje. (Foto: Selhaus)

Atletika STOCKHOLM

„Tekmovanje bo zares športno“

Pred otvoritvijo VI. evropskega atletskega prvenstva

(POROČILO NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA)
STOCKHOLM, 18. avg. Dan pred slovesno otvoritvijo in prvimi tekmami na VI. evropskem atletskega prvenstvu je v Stockholmu že vse narej. V dopoldanskih urah so na stadionu žrebali prve discipline in uradno objavili še zadnje podrobnosti o prireditvi. Razume se, da so tekmovalci že vsj zbrani, razen seveda Fincev in Norvežanov, ki bodo zaradi bližnje prizičišča prihajali v Stockholmu postopoma, kakor bo pač terjal spored. Izjema je še edini portugalski udeleženec, ki povzroča prirediteljem več preglavje kakor vsi ostali atletske gostje skupaj. Sporočil je namreč, da bo prispej z letalom ob 20.45 uri, pozabil pa je določiti, kateri dan, in tako zastopniki prirediteljskega odbora čakajo tega Portugalca že tri dni zama. Pri tem se zdaj že tolažijo s tem, da bo dnevne vendarle prispej, če hoče biti jutri v slovesnem sprevodu.

Jugoslovanci so sedaj že kompletne. V zobot dopoldne se je skupini, ki je prispejla iz Jugoslavije, pridružil še trojica Valčić, Murat in Stritof, ki je bila nekaj dni v gosteh na Finskem, kjer je dosegla nekatere odlične uspehe. V Turkuju je Murat s časom 4:02.9 postavil nov jugoslovanski rekord na eno miljo (prej ga je imel Mugaša). Vazič pa s časom 4:06.8 novo najboljšo slovensko znamko v tej disciplini. Stritof je v teku na 5000 m porazil vso fínsko elito in s časom 14:19.0 postavil odlične čas. V Imatri se je v teku na 5000 m Vazič maščeval Muratu.

KOSARKA
V nedeljo je bila v Ljubli prijateljska tekma v kosarji med »Partizanom« iz Ljublije in »Proletarcom« iz Zagorja, v kateri je po veliki borbi zmagal »Proletarec« 50:59 (25:33) in se tako revanširal za nedavni poraz v Zagorju. V predtekmi pa sta nastopili mladinski moštvi obeh klubov. Zmagali so domači 52:19.

Ljubljana prvak LRS v waterpolu

Drugi del turnirja za prvenstvo LRS v waterpolu ni prinesel bistvenih sprememb med preostalimi tremi udeleženci. Medtem ko je bilo po Ljubljani ena delu še odprto vprašanje, katera za kategorija sta se pomerjavala celjski Neptun in ljubljanski Ilirija, je imel ZPK Ljubljana prvenstvo že v rokah. Na domačem igrišču so Celjani prebrali premagali Ilirijo in tako upravičeno zasedli drugo mesto.

Vodja jugoslovanske delegacije Artur Takáč je v razgovoru dejal, da Jugoslovanci z optimizmom pričakujejo nastop. »Prvenstvo bo zares športno. Naprave na stadionu so odlične in nikjer ni nobenih nevarnih navlek, največ je vse posevčno enemu samemu cilju — čimlepšemu športnemu tekupišču.«

Organizacijo je treba pohvaliti v vsemu poteklu. Vsi atleti so zadovoljni s nastavitvijo, možnostmi za trening in celo, prehrano. Tisti, ki so bili v dvomih, kakor n. pr. Italijani in Francozi, so se pripeljal s seboj svoje kuharje. Ekipa stanuje po šolah v neposredni okolici mesta.

Danes so bile priobčene zadnje podrobnosti glede izvedbe tekmovanja. Tako vemo zdaj, da bo tekme prenašalo 28 radijskih postaj. Švedski radio pa bo imel o njih skupno 18 ur oddaje. Evrovizija se ni odločila za plačilo pet milijona švedskih kron odškodnine, tako da prireditve ne bo prenašala po televiziji, vendar pa so se snovno pot do vsega le odločili v televizijske sprejemnike za tri in pol ure sporeda, in sicer vsakokrat dan po tekmovanju.

SPORED PRVEGA IN DRUGEGA DNEVA
TOREK: ob 14. uri slovesna otvoritev, nato pa predteki na 100 m.

400 m, 800 m in 10.000 m (finale) boj, 20 km skok v višino, skadivo in kopje za čnoške ter 400 m predteki, skok v višino in kopje za ženske.
SREDA: ves dan: več disciplin deseterboja in 100 m polfinale in finale, 400 m polfinale, 800 m polfinale, 3000 m zapreke, skok v višino finale in disk za moške ter za skok v višino, 100 m predteki, disk, 100 m četrtfinali, 400 m polfinali in 80 m zapreke polfinali za ženske. Evgen Bergant

NAJVEČJA GNEČA BO NA 1500 m
Po prijavah posameznih držav na letošnji Stockholmu smo poskušali napraviti nekakšno neuradno startno listo in pri tem ugotovili, da je največ tekmovalcev prijavljenih za tek na 1500 m, ker jih bo v predtekih nastopilo kar 35. Ostale moške panoge so po številu prijavn razvrščene takole: 300 m 33, 100 m 31, 200 m 30, 5000 m 29, palica 400 m in maratona 25, 10.000 m 25, daljina 24, 110 m ovire, 800 m zapreke, troskok, krogla in disk 22, kladivo 21, 400 m ovire, višina in kopje 18, deseterboja 17, kosa 50, km 12, 4x100 m in hoja 20 km 11, 4x400 m, V ženskem sporedu pa je vrstni red naslednji: 100 m 30, 200 m 28, 800 m 19, disk in peteterboja 18, krogla 16, daljina 15, 80 m ovire in višina 14, 400 m 13, krogla 12, 4x100 m 9.

Po stockholmskih šolah, ki so jih preuredili v nekakšne hotele, stanuje skupaj 935 udeležencev tega prvenstva, pri čemer smo upoštevati tudi vodstva reprezentanc. Najštevilnejše so zastopani Nemci, saj šteje njihovo celotno moštvo 110 ljudi. Kakor je znano, sestaja pa jugoslovansko zastopstvo 16 tekmovalcev, 7 tekmovalk in 7 članov vodstva. Močnejša moštva kot Jugoslavija so pošlele Finska, Francija, Italija, Poljska, Sovjetska zveza, Velika Britanija, Nemčija, Madžarska in seveda domaćin. Švedski posvem enako številu ima Švica (8), ostali pa so v manjšini.

Ker je atletika šport, kjer odločajo sekunde in centimetri, lahko prmerjavno rezultate tekmovanja in ugotovimo, kaj pomenijo Jugoslovanci neposredno pred začetkom prvenstva sva papirju. Po letošnjih rezultatih so upravičeno do desetega mesta med udeleženci prvenstva naslednji: Lorzer 110 m

Vse gre po starem
IZOLA, 18. avg. - V VII. kolu ženskega šahovskega šampionata Jugoslavije so igrali:

Struc-Piberl remi, Katalinić-Nedeljković 0 : 1, Jovanović-Cirović remi, Lazarević-Jocić 1 : 0, Kitičić-Timotejeva 1 : 0, Vinceljak-Pihajlić 1 : 0, Ročić-Delak-Petrović prekinjeno, ker je Petrovičeva obolela, Velimirović-Radenković 0 : 1.
Stanje na tabeli: Nedeljko-17, Lazarević in Radenković 6, Jovanović 4, Vinceljak in Velimirović 3.5, Pihajlić in Kitičić 3 (1), Piberl in Timotejeva 3, Struc, Katalinić, Jocić in Čirović 2.5 itd.

Vsega tri zmage Turnišča

Huda ploha, ki je za hip zmedla in razkropila prireditelje došje najbolj kvalitetnih konjskih dirk na hipodromu v Stožicah, pravi gotovo ni škvalja vsega odličnega razpoloženja na tej spvali konjski reviji. Ne samo XXXI. jugoslovanski kasaski derby, temveč tudi druge dirke so bile vredne gleda.

Prva dirka 3- do 12-letnih konjev (2000 m) je prinesla lepo zmago komaj triletnemu javnemu žrebcu Silverju na vajetih Borisa Pirkovića s časom 1:40,7 za kilometer. - Ostale vprege so se zvrstile takole: Koreja (Kmetič, Podgorje) 1:43,7, Cona (Habjan, Domžale) 1:40,0, Sezam (Hojs, Ljubljana) 1:36,4 itd.

Skoraj že zanimivejša in privlačnejša kakor derby je bila druga dirka »Sutjeska« heat za 4- do 12-letne konje. V končni oeni je zmagala Dična, lastnik Koblarne v Turnišču pod vodstvom Jerneja Bolkovića. Podrobni izidi so bili tak: Dična (Bolkovič, Turnišče) 1:30,0, Vitar (Baretič, K.K. Zagreb) 1:30,2, Farrd (Tkacev, Turnišče) 1:26,9, Plick (Flerin, Črnuče) 1:29,9. Se posebej velja v tej dirki opozoriti na odlični kilometrski čas lanskega zmagovalca (jugoslovanskega derbja in rekorderja vseh dosedanjih Jarda — 1:26,9, kar je samo za dobre tri sekunde slabše od jugoslovanske rekorda.

V tretji — galopni dirki čez »preke Ruslan v sedlu z Igorom Korenom iz Ljubljane, na preostala tri najboljša mesta pa so zasedli konji iz leva celjskega konjeniškega kluba Adem (Mesarič), Lasta (Kramar) in Jattan (Cernigoj).

Po tej točki je bil na sporedu juoslovanski kasaski derby. Naše večeršnje poročilo dopolnjujemo zdaj še z naknadno odločitvijo sodniškega zbora, ki je kaznoval zmagovalca oboje 1:57,5 pred ostalimi vprekami. Takih in podobnih kvalitetnih konjskih revij si na ljubljanskem hipodromu želimo še več!

Novine vesti obvestila oglasi

ONE VESTI

KOLENDAR
Torek, 19. avgusta: Ljudjevit.
sreda, 20. avgusta: Bernard.

Dne 20. avgusta 1958 je umrl slovenski skladatelj Gustav Ivavec. Pomenbeni je kot komponist vojskih skladb, zlasti skladatelj za mešane zbornice, katerih je upsalih približno 60. Vse njegove pesni preveva glasbena narodna zveza.

NOCNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIŠKOVEM DOMU - OD 17-1. URE ZAJUTRAJ - OB NEDELJAH IN PRIZNANIKH VES DAN.

Zdravstveni dom MOSTE:
dr. Zilko Matija, ZD Moste, ul. Kneza 3, tel. 31-338. V sredo ZD Moste, Krekova 5, tel. 31-339. V oddelku za zdravnika klicite tel. LM 30-390.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Sreča Anton, Privoz 5, tel. 22-742. V oddelku za zdravnika klicite tel. LM 20-535.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD:
dr. Spičker Božidar, Lavčičeva ulica 31, tel. 31-225. V oddelku za zdravnika klicite tel. LM 30-800.

Zdravstveni dom SIŠKA:
Zdravstveni dom SIŠKA, Cerneva 31, tel. 22-431.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Namor Marija, Miklošičeva ul. 39-151. V sredo dr. Zarka Maks, Miklošičeva ul. 24, tel. 39-151. Za obiske otrok ista tel. številka.

Zdravstveni dom VIC:
dr. Jancijevič Boris, Rozna dolina ul. 39-151. V sredo dr. Zarka Maks, Miklošičeva ul. 24, tel. 39-151. Za obiske otrok ista tel. številka.

PRETISNOCI Vseh sotrpnikov, ki so dobili v letu 1958 in 1959, se prosimo, da se prijavijo na razpisno komisijo za izdajo in prodajo, ki deluje v prostorih Zveze slovenskih kmetijskih združenj, ul. 17. Priloge za izdajo in prodajo, ki so dostopne, so v oddelku za izdajo in prodajo, ki deluje v prostorih Zveze slovenskih kmetijskih združenj, ul. 17.

PLANINSKO DRUŠTVO LUBLJANA-MATIČA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

Planinsko društvo Ljubljana-Matiča prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

NAJBOLEŠJA KREMA!

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

PUTNIK SLOVENIJA prireja za svoje članove izlet v avstrijsko planinsko dolino, ki se nahaja v bližini Verone-Bolzano-Meran. Izlet je namenjen članom društva in njihovim družinam. Izlet poteka po poti, ki vodi preko Verone-Bolzano-Meran.

ADMINISTRATIVNO MOC, mla. 50 ali večletno, z znanjem strokovne dela, ki ga opravlja v knjigovodstvu sprejemajo. — Nastop službe 1. septembra. Javite se v pisarni podjetja. »Sport-oprema«, Ljubljana, Vičvarjeva 1. R 2385-1

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERNI Klujučavničarstva Ciri. Podraž, državni obrtni mojster, Ljubljana, Štomškova 3, razpisuje delovna mesta za: 1. več strojnih oziroma stavbenih klujučavničarjev, 2. dva delavca za pomožna dela. Pogoji: ad 1.: pomožni izpit, ad 2.: veselite do dela v klujučavničarski stroki. Plača po tarifnem pravilniku. R 2393-1

RAZPISNA KOMISIJA pri Zdravstveni domu Celje razpisuje delovna mesta za: 1. dve medicinski sestri, 2. šest bolničark oziroma zdrav. administratork. Pogoji: ad 1.: ustrezna strokovna usposobljenost, ad 2.: uspešni izpiti bolničarske šole oziroma srednjega študijskega programa. Plača po tarifnem pravilniku. R 2393-1

LELELAGOVNICA »NAMA« v Ljubljani sprejme več kvalificiranih prodajalcev in prodajalk. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. — Pisarne ponudbe pošljite najkasneje do 14. avgusta 1958. R 2393-1

STROJ ZA ROGLIČENJE (Zikenfräsmaschine) prodam. Rogličičeva ul. 11. Ljubljana, 18. avgusta 1958. R 2393-1

STROJ ZA NAREZOVANJE NAVOJEV za matične vijake profila 3/8" do 1" kupimo. »Tesarstvo«, Ljubljana, Izanska c. 18. R 2314-5

ZA SVOJO HČERKO, študentko ekonomije, potrebujem opremljeno sobo pri dobri družini. Nudim razne usluge. Ing. Gotovac, Split, Sinjskih žrtva 13. 1958-9

PODJETJA IN USTAVNOVE za vaše vozilo Fiat 1400 lahko urodno in poceni prevežite avto se delovne in sortiran barvah v Ljubljani. Friškovec 5 (poleg Maistrove ulice). 1958-9

STROJ ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERNI Klujučavničarstva Ciri. Podraž, državni obrtni mojster, Ljubljana, Štomškova 3, razpisuje delovna mesta za: 1. več strojnih oziroma stavbenih klujučavničarjev, 2. dva delavca za pomožna dela. Pogoji: ad 1.: pomožni izpit, ad 2.: veselite do dela v klujučavničarski stroki. Plača po tarifnem pravilniku. R 2393-1

RAZPIS ZA SPREJEM VAJENČEV v podjetju »Ljubljanske mlekarne«. Vodovodna c. št. 99, za naslednje stroje: 1. mlekarstvo, 2. tigovosnik, 3. splošno klujučavničarsko. Pogoji: ad 1.: kandidati-ke morajo imeti dokončano osemletko ali 4 razrede gimnazije, ad 2.: duševno in telesno zdravo. Navodila in prijaviteljnim listom sprejemnim kandidatom, ki nimajo stanovanja v Ljubljani, bo podjetje preskrbelo oskrbo v vajenskih domovih. — Ponudbe pošljite na podjetje najkasneje do 1. sept. 1958. R 2393-3

PRENOSNI RADIO, nov, na baterije in jermenični tok, prodam. Naslov v ogl. odd. 18671-4

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju Ljubljanske mlekarne, Ljubljana,

Vodovodna cesta št. 99, razpisuje delovna mesta za: 1. VODOVANSKA ODSEKA: pogoj: višja ali srednja strokovna izobrazba s prakso. 2. VODOVANSKA ZA EMBALAZO: pogoj: srednja strokovna izobrazba s primerno prakso. 3. REFERENTA V ODSEKU ZA EMBALAZO: pogoj: primarna šolska in strokovna izobrazba. 4. REFERENTA ZA DELOVNA RAZMERNJA: pogoj: srednja strokovna izobrazba s prakso in personalni listom. 5. REFERENTA ZA INVESTICIJSKE GRADNJE: pogoj: gradbeni tehnik s petletno prakso. 6. EKONOMA: pogoj: srednja strokovna izobrazba. 7. STROJEPIŠKO II. razreda z obvladanjem administracije. 8. USLUŽBENKO ZA RAČUNOVODSTVO: pogoj: srednja strokovna izobrazba s prakso v knjigovodstvu, predvsem v likvidaciji in saldacijah. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pisarne ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in kraškimi življenjskim pismom pošljite na gornji naslov v 16 dneh po objavi.

Po nizki ceni PROdam TOVORNI AVTO FORD tipa A, nosilnost 1.5 tone, v voznem stanju. Vozilo je primerno zlasti za kmetijske zadruge. Ribarstvo 3126-R

Umrl je FRANC MIKUZ upokojenec. Pogreb bo dne 19. 8. 1958 ob 17. uri iz Petrove mrl. vežice na Zalah. Zalujoči sorodniki.

KUHINJSKO POHISTVO za 20.000 št. sobno pohištvo za 40.000 prodam. Matko Cita, Fortovo 239.

TEVZ JOZEFA izjavlja, da ni plačnik dolgov za svojim sinom Tevzom Ivanom, Smartno ob Dret. 18675-4

NOVO OTROSKO MOŠKO ITA LJANSKO KOLO prodam. Friškovec št. 1, prililje, Ljubljana, 18602-4

DVA OSEBNA AVTOMOBILA — Adler in Volkswagen — prodam poceni. Avto-moto društvo Mengeš. 18418-4

STROJ ZA ROGLIČENJE (Zikenfräsmaschine) prodam. Rogličičeva ul. 11. Ljubljana, 18. avgusta 1958. R 2393-1

MLATILNICO ZNAMKE »JEZEK«, skoraj novo, ugodno prodam (prosim, bodite prijazni). Nudim razne usluge. Ing. Gotovac, Split, Sinjskih žrtva 13. 1958-9

STROJ ZA NAREZOVANJE NAVOJEV za matične vijake profila 3/8" do 1" kupimo. »Tesarstvo«, Ljubljana, Izanska c. 18. R 2314-5

ZA SVOJO HČERKO, študentko ekonomije, potrebujem opremljeno sobo pri dobri družini. Nudim razne usluge. Ing. Gotovac, Split, Sinjskih žrtva 13. 1958-9

PODJETJA IN USTAVNOVE za vaše vozilo Fiat 1400 lahko urodno in poceni prevežite avto se delovne in sortiran barvah v Ljubljani. Friškovec 5 (poleg Maistrove ulice). 1958-9

STROJ ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERNI Klujučavničarstva Ciri. Podraž, državni obrtni mojster, Ljubljana, Štomškova 3, razpisuje delovna mesta za: 1. več strojnih oziroma stavbenih klujučavničarjev, 2. dva delavca za pomožna dela. Pogoji: ad 1.: pomožni izpit, ad 2.: veselite do dela v klujučavničarski stroki. Plača po tarifnem pravilniku. R 2393-1

RAZPIS ZA SPREJEM VAJENČEV v podjetju »Ljubljanske mlekarne«. Vodovodna c. št. 99, za naslednje stroje: 1. mlekarstvo, 2. tigovosnik, 3. splošno klujučavničarsko. Pogoji: ad 1.: kandidati-ke morajo imeti dokončano osemletko ali 4 razrede gimnazije, ad 2.: duševno in telesno zdravo. Navodila in prijaviteljnim listom sprejemnim kandidatom, ki nimajo stanovanja v Ljubljani, bo podjetje preskrbelo oskrbo v vajenskih domovih. — Ponudbe pošljite na podjetje najkasneje do 1. sept. 1958. R 2393-3

PRENOSNI RADIO, nov, na baterije in jermenični tok, prodam. Naslov v ogl. odd. 18671-4

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju Ljubljanske mlekarne, Ljubljana,

Vodovodna cesta št. 99, razpisuje delovna mesta za: 1. VODOVANSKA ODSEKA: pogoj: višja ali srednja strokovna izobrazba s prakso. 2. VODOVANSKA ZA EMBALAZO: pogoj: srednja strokovna izobrazba s primerno prakso. 3. REFERENTA V ODSEKU ZA EMBALAZO: pogoj: primarna šolska in strokovna izobrazba. 4. REFERENTA ZA DELOVNA RAZMERNJA: pogoj: srednja strokovna izobrazba s prakso in personalni listom. 5. REFERENTA ZA INVESTICIJSKE GRADNJE: pogoj: gradbeni tehnik s petletno prakso. 6. EKONOMA: pogoj: srednja strokovna izobrazba. 7. STROJEPIŠKO II. razreda z obvladanjem administracije. 8. USLUŽBENKO ZA RAČUNOVODSTVO: pogoj: srednja strokovna izobrazba s prakso v knjigovodstvu, predvsem v likvidaciji in saldacijah. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pisarne ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in kraškimi življenjskim pismom pošljite na gornji naslov v 16 dneh po objavi.

Po nizki ceni PROdam TOVORNI AVTO FORD tipa A, nosilnost 1.5 tone, v voznem stanju. Vozilo je primerno zlasti za kmetijske zadruge. Ribarstvo 3126-R

Umrl je FRANC MIKUZ upokojenec. Pogreb bo dne 19. 8. 1958 ob 17. uri iz Petrove mrl. vežice na Zalah. Zalujoči sorodniki.

PRIZERKO, po možnosti obeh strok, sprejemem. Stanovanje je preskrbljeno. Plača po dogovoru. Helmutarner Oton, Slovenska Bistrica.

MESTO NABAVALJACA v trgovskem podjetju ali v komercialni službi. Ponudbe v ogl. odd. pod »Sposobni«.

MESTO UPRAVNIKA gostinskega podjetja ali slično iščem. Ponudbe v ogl. odd. pod »Verziranje«.

ZKAVO POŠTENO KMEČKO DEKLE sprejemam za gospodinsko pomočnico vsaj z malo znanja kuhe. Belina, Kneza Kocija 9, Šiška, ob Peršičevi ulici. 18637-1

MESARINJA IN KLAVNICA BLEB razpisujeta delovni mesti za dva mesarska pomočnika. — Nastop službe takoj oziroma po dogovoru. Kandidati naj se javijo s pis

Ukročeni pesek

Obisk v Deliblatski peščari, nekdanji puščini, zdaj povečini že pogoženem lovskem rezervatu

Mehiška vlada se ob enem s Svetovno zdravstveno organizacijo bori proti zelo razširjeni radosti — malariji. Ekipa zdravstvenih delavcev obiskuje vasi, kjer poučuje ljudi ter razkužujejo njihove domove z insekticidi. — Na sliki vidimo, kako pravkar razkužujejo pohištvo neke kmetije, zdravstveni delavci pa ji razlaga, kako mora za naprej varovati sebe in družino pred to zahrbitno boleznijo.

Zilave korenine topolov, borov in akacij večjejo zdaj petindvajset tisoč hektarov nekdanj živega peska v trdnja Deliblatske peščare, ki leži štirideset kilometrov vzhodno od Beograda.

Na tem velikem prostoru ni mogoče prav nikjer najti homogenega kraja, ki bi bil večji od enega ali dveh hektarov. Preiskave so ugotovile, da je do globine pol metra pesek temen, nekaj globlje prevladujejo črni toni, še globlje pa svetlorumeni.

Poglavito vlogo pri nastajanju peščare, te edine jugoslovanske puščave, so imeli vetrovi, ki jih tamkaj imenujejo vejata. Ko prične zavijati košava, plovejo nad kraji, kjer še niso zasadili dreves, celi oblaki prahu in peska.

Strokovnjaki so ugotovili, da je peščara pravzaprav kripotje vetrov. Opazili so skoraj vse mogoče vetrove: jugovzhodnega, južnega, zahodnega, severnega. Le vzhodni veter je redek gost. Prebivalci okoljskih krajev zatrjujejo, da ni ozračja nad peščaro nikoli popolnoma mirno. Nenavadne so tudi temperature: v gozdu so nekoč sredi poletja zabeležili saharo temperturo plus 50 stopinj Celzija, pozimi pa temperatura minus 25 stopinj

Celzija ni nobena redkost. Voda včasih zmruže že v septembru, vendar se je to kdaj pa kdaj zgodilo tudi v juniju.

Zivi pesek prekriva zdaj še kakih dve sto hektarov. Veter ga premetava in ustvarja iz njega neverjetne oblike, nalivi pa režejo vanj svojevrstne reliefe, ostre useke in velikanska rebra.

Boj s peskom je trajal skoraj eno stoletje. Naposled so našli najboljšo rešitev: od peščare so odsekali posamezna zemljišča in jih pogozdili, potem pa so pričeli razširjati ta zaščitni pas.

Gozdarji pravijo, da je treba kljub temu, da je pesek v Deliblatu ukročen, nenehoma paziti nanj. Znan je primer nekoga vinogradarja, ki ga med vojno niso obdelovali. Pesek ga je kmalu skoraj povsem zasul.

Starejši ljudje se spominjajo časov, ko je bilo na peščari vse drugače kot zdaj. Peščene površine so bile dosti večje, peščenji viharji pa so pustostjo tudi obdelane in zavarovane robove peščare.

Ob koncu prejšnjega stoletja je ob neki veliki nevihti zsunilo vso železniško progo od Vršca do Kovina. Debele plasti peska, ki so bile podobne snežnim zametom, so bile ponekod globoke tudi tri metre. Nekaj podobnega se je zgodilo leta 1926, ko so pešteni zameti zaprili progo in so morali prebivalci okoljskih krajev več dni odkopavati železno cesto.

Zdaj ogroža pesek le še nekaj naselij, na primer Sušaru, kjer se kmetje vsako leto ubadajo

s novimi peščenimi zameti. Vsa vas uporablja en sam arteški vodnjak.

Deliblatska peščara, ki se je postopoma spreminila v velik gozd, je zdaj zanimiv živalski rezervat. V globini topolovih gozdov lahko zalezeš divje prašiče, zajce, najrazličnejše ptice, divje mačke in podobno divjatičino.

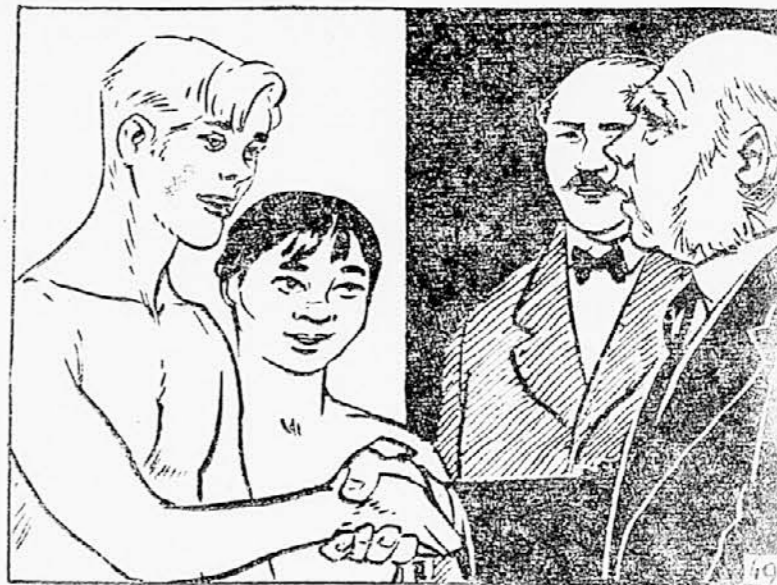
Zdaj pa zdaj se pojavijo tudi volkovi, ki so precej nevarni govedu. Govetorejo vpljujejo v teh krajih seveda zelo previdno, ker je treba zmerom paziti, da ne bi paša sprostila nevarnega peska. Pozimi, ko Donava zamrzne, prihajajo volkovi po ledu iz Remunije v Deliblatsko peščaro in se tu naseljujejo.

Nekdanje pešeno prostranstvo danes temeljito izkoriščajo; gozdovi namreč prinašajo lepe dondoke. Skoz peščaro vodijo tudi dobro vzdrževane in urejene poti. Ker leži v bližini Beograda, je postala peščara tudi priljubljeno lovšče.

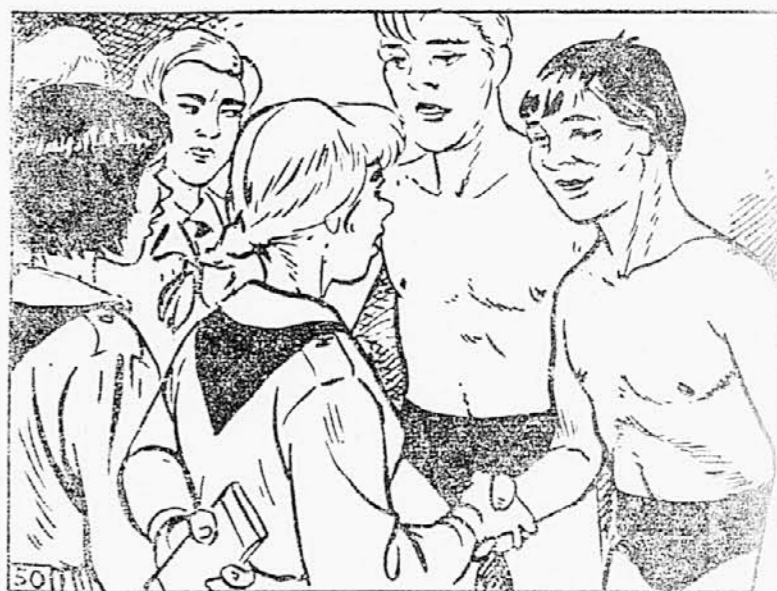
A z volkovi lovci še niso imeli kdo ve kakšne sreče.

VELIKA STAVA

PO POVESTI SAMUELA SCOVILLA
RISJE MIKI MUSTER

49. »Dajeva svojo taborniško besedo, da ne bova kršila vaših pogojev!« sta se svetočeno oglašila Jim in Peter. Zupan jima je sergel v roke. Nekaj ga je stiskalo v grlu in izgubljal je svojo odločnost. Zato se je umaknil iz koč in sedel v avtomobilu. Za vse, ki so ostali v koč, pa je nastopila težka in žalostna ura slovesa.

50. Peter in Jim sta stopala od tovariša in se od vsakega posebej poslovila s stiskom roke. Jim se je nekoliko dalj zaustavil le ob svoji sestrični Peggy. Deklico je ščemin v oči. Z eno roko je stiskala Jimovo dlan, prsti druge pa se ji oklepali velike čokolade. Že mu jo je hotela dati, če za prvo silo, pa ji je roka omahnila.

51. Častna beseda! Taborniška beseda! Jo je vredno prelomiti zaradi kočke čokolade, pa če bi ga Jim še tako potrebovali. Postrani je pogledala Bess, ki je imela pripravljeno čokolado za Petra. Čudno! Tudi Bess se je prestrašila v zadnjem trenutku in vtikala čokolado v žep. Zmaga mora biti častna, čeprav ni nevarna in težavna...

Nudistična frakcija

Pred nedavnim so zgnali vršče angleški nudisti. Bedfordski vojvoda naj bi bil namreč v svojem razkošnem bivališču v Buckinghamsharu gostitelj mednarodnega kongresa nudistov. Zveza angle-

skih klubov prijateljev sončnih kopeli, ki je podružnica mednarodne zveze nudistov, pa uradno sporoča svoj namen, da bo kongres bojkotala.

Angleška zveza meni, da bodo nudisti v tem gradu premalo zaščiteni pred zdravju škodljivo radovednostjo. Prireditelji pa jih zavračajo:

1. Ziva meja bo na kilometre daleč varovala intimnost nudistov;
2. Nudisti bodo ustanovili svojo policijo, ki jih bo zaščitela pred ljudmi s preveč obleke;
3. Častni nudisti se bodo smeli muditi le na za to določenem mestu, za kar pa bodo morali plačati 15 šilingov;

4. Tujih nudistov je vsakako več kot angleških in so tudi manj muhasti.

Vojvoda Bedfordski se zadovoljuje z izjavo, da sam ni nudist ampak poslovni človek. Meni, da malo propagande ne bo škodilo njegovemu gradu. Sam bo za kongres lepo odpotoval v Kanado.

Shakespeare na ploščah

Veliki dramatik William Shakespeare je solvezno čtivo vsakega učenca in dijak v angleške govoreče svetu. Zato bodo nekatera družbe, ki se ukvarjajo s snemanjem plošč in izdelavo učnih pripomočkov, poslele na gramofonske plošče vsa važnejša Shakespeareova dela. Tekste bodo brali najboljši angleški in ameriški igralci, med njimi kjepak tudi znani specialiste za Shakespeara sir Laurence Olivier.

Zlogovna križanka

1	2	3
	4	
5		
6		
7		8
9		

VODORAVNO: 1. zvezdostovec, 4. lubkovzina meško ime, 5. predajana alkoholni pišček, 6. stolpec v časopisu, 7. ruska boginja jez, 8. gradino razmožni.

NAVPIČNO: 1. nalimneška barva izgrahni kari, 2. esanekrka, 3. lubkest, neznost, 5. tresi se, 6. razvalina, 8. zajedaveci v čehinaku.

RESITEV NAGONEGA LIKA
1. Ojstrah, 2. ostriga, 3. Stribog, 4. Prihna, 5. vagonet.

BB nekaj skriva

Vsakdo izmed nas, ki je kdaj videl film z Brigitte Bardot, je prepričan, da jo že kar dobro pozna: prijeten obrazek in lepe oblike. Toda vse kaže, da se njeni »poznavalci« mojljo. Tako napoveduje mati lepe Brigitte Bardot, ki pripravlja pisanje z naslovom »Brigitte Bardot, moja hči«.

Iz te knjige bomo, sodeč po napovedih, izvedeli, da lepo zaokrožena Brigitte ni navadna prebrisanka, ampak zelo žalostno dekle, ki še ni srečala moža svojih sanj in želja.

Profesorji in študentje z umetnostne akademije v San Franciscu, ki se ne vedo za žalostno notranost veselega telesa Brigitte Bardot, so imenovali ta simbol nedoraslih in še koča drugega »najlepša sletena ženska na svetu«. No, in ona je žalostna.

Ameriški vojak Wayne Powers, ki se je v Franciji zaljubil v Yvette Balcuse in zaradi nje dezertiral, je bil obsojen na deset let zapora. Toda predstavnik ameriške vojske, ki za je kot njegove šefe ganila Yvette s petimi otroki, je izjavil, da bo Powers kmalu svoboden. Nemalo zasluge ima pri tem gotovo tudi francoska javnost, ki se je postavila na stran prizadete družine.

Drobiž

Devet milijonov mravelj v prozornih z zemljo napolnjenih skafandrih so prodali v ZDA. Ameriški učenci opažujejo mravlje pri njihovem »letu v solj in tudi doma«.

Dvajset kilometrov daleč od peščare v Turčiji soferja, ki se ga prometni varnostni organ zasadih pjanega v avtomobilu. Vozloč zadržijo, dokler se mož ne vrne peš in zmazzev. Sele potem ga ložijo na sodišču.

Trinajst let živi 80-letni Japonec Murakami na malnem otoku Suwane ob japonski obali. Pr. bombardiranju otokost me je ostal živ in se takoj naselil na pustem otoku, kjer a je uredil njihve, od katerih je Pet let je nosil ameriški mornar Hunter vilice v želodcu. Pred dnevi pa ga je v želodcu zbolelo. Po rentgenskem pregledu so viliče spravili skozi grlo na dan, ne da bi muža operirali.

Hlebec belega kruha dobi v švicarskem mestu Tour-de-Peise vsaka vdova na dan obitnega smrti neke žene, ki je pred 500 leti v ta namen naložila večje vrede.

Posrtni govor za svoj pogreb je napisal Američan Velver. Posne, ga je na magnetofonski trak, sorodniki pa so ga morali ob odprtem grobu reproducirati.

Predor pod Brennerjem za železniški in avtomobilski promet bodo začeli graditi prihodnje leto. Družba, ki ga bo gradila, je že ustanovljena.

Nezgodno zavarovanje za avtomobiliste po vsej Evropi je predložil župan mesta Strasbourg. Zavarovanje bo vzajemno in bo veljalo za vse evropske države in za vse avtomobiliste. Taksa ne bo visoka.

Ose kot zaščitno sredstvo

V kraj Suvu na otokih Fidži so pred kratkim pripeljali prvo pošiljko os. Tam jih bodo uporabili za orožje v boju proti hrošču nosorogu, ki napada nasade kokosovih palm. Te ose (gre za neko posebno vrsto z latinskimi imenom »scollia ruficornis«) se namreč hranijo izključno z ličinkami nosoroga. Poskus vodi znani entomolog Simmonds, ki je svoj čas že poskusil nekaj podobnega na otoku Samoa. Tamkaj so ose uničile kokosove škodljivce. Razumljivo je, da se fidžijske oblasti želijo boriti nosorogovi hrošč, saj prinasajo kokosovi orehi fidžijskemu otoku vsako leto približno tri milijone funtov.

Ob prvem zvoku površinskega alarma je Rubinoffski z dolgimi koraki suhih nog pristopil k lestvi. Larto je zasukal reostate in povečal hitrost motorjev. Vmes se je zasilalo nizko, počasno švistenje zraka — zadaj v strojnem oddelku so vključili stroje in pričeli iztiskati vodo. Jim pa je naposled sukaj periskop krog in krog.

»Opazovalna okenca so iz vode!« je zgoraj zaklical Rubinoffski. Ko se je S-16 izravnala, smo nenadoma začutili, kako se je ustavilo gibanje navzgor. Ko so zlezla iz vode, so ozka steklena okenca v opazovalnem stolpu, ki so bila razen periskopa edine odprtine, skozi katere je bilo mogoče gledati iz ladje, spustila v ozki oddelek pramen luči.

Odbiti žarki so plesali po zaprtih vratih in se svetlikali na spodnjih klinih jeklene lestve.

Jim je prepustil spuščanje periskopa Keithu, sam pa je skočil k lestvi in se urno povzpelo po njej. Dviganje sicer ni tako zahtevna operacija kakor potapljanje, vendar mora biti do tistega hipa, ko je ladja že popolnoma iz vode, vsakdo na svojem mestu. Samo poveljnik in oskrbnik se povzpeta na most, ladja pa ostane pripravljena za takojšnje ponovno potapljanje.

»Osemnajst čevljev, sir, držimo to globino,« je sporočil Tom Schultz navzgor proti vratom.

»Odkrite vrata!« Slišal sem Jimovo povelje Rubinoffskemu.

Oskrbnik je prijel za ročaj vrat in ga nekajkrat urno zasukal. Slišal sem znani zvok, ko je zrak, ki je bil pod nekoliko višjim pritiskom, zažvižgal iz podmornice skozi vrata na piano.

»Poženite črpalko za nizki pritisk z vso hitrostjo — zaprite kingstone. Pripravite obtežne tanke za črpanje!« Običajni Tomovi ukazali so se pridružili nenadnemu značnemu toku, ki je vel mimo mene, ko je Jim ukazal odpreti vrata. Trenutek pozpeje nas je dosegel klic: »Opazovalci na most.«

Oba krilnika, ki jima ni bilo več treba stati pri nosnih in krmnih krilih, sta si hlastno nataknila podmorničarske

površnike, ki smo jih oblačili za plovbo na površju, in jih zapela čez daljnogled, ki jima je visel okrog vratu. Zdaj sta hitela po lestvi navzgor, da bi se pridružila Jimu.

V nekaj več kot minuti je bilo uvedeno površinsko stanje; S-16 je orala penasto vodovje zaliva po siedi Jimovega torpeda in ko so pričeli stroji delovati s polno paro, je prodrl skozi odprta vrata v kontrolni oddelek udarec ledenega zraka. Ko je Jim poklical Keitha, da bi si ogledal vso reč z mostu, sem mu sledil z rahlim občutkom nelagodnosti, ki je vzrasel v zadnji uri in me je prežemal še zmerom.

Ko sem prišel na vrh, je oskrbnik sprejemal zadnji konec sporočila s Falcona: »ZADETI DESET YARDOV PRED MOT X TORPEDO V VIDNEM POLJU.«

Jim je bil ves iz sebe. Lopnil je Keitha po plečih. »Kaj praviš na to, kaj? Ze'tisto minuto, ko sem ga poslal, sem vedel, da je zadetek! Tale stari Falcon je potopljen, mrzel kot mrlič. Zdi se mi, da je to vse, kaj? Upam, da je to prepričalo Odbor — na levo okrog, marš pod kiklo!«

Keith je bil po vsem videzu prav tako vesel zadetka kakor Jim, a ob zadnjih besedah sem začutil, da se obotavlja. Teško je bilo reči, ali je hotel Jim s tem ukazati, na' se vrnemo ali pa je zgolj dajal duška svojim občutkom.

»Počasi, stara sablja,« sem rekel. »Pravila ti ne dopuščajo obrniti proti domu, dokler ne bo Falcon izvelk tvojje ribe.«

»Ah, vraga, kapitan,« se je Jim nasmehnil v zadregi, »saj so že pri njej. Pričnimo se vsaj pripravljati na pot domov.«

Res je bilo tako. Kakor hitro se je s eljal torpedo pod njim, se je Falcon obrnil in mu sledil. S-16, ki i izstrelitve ni bila spremenila kurza, je nadaljevala kar naprej v isto smer in postopoma zvečevala hitrost, ko so se obtežni tanki praznili. Na sprednjem jamboru Falcona so še zmerom visele zastavice, ki so pripovedovale, da je »torpedo v vidnem polju«, nekaj ladijskih dolžim pred njim pa smo videli pljuskanje, ker je torpedo po zadetku izbrljal zadnje uče goriva in zraka.

Vedel sem, kaj si je mislil Keith. Povelja naše eskadre so terjala, da mora torpedni oficir na svoje oči videti torpedo

na ladijski palubi, preden se odpravi domov. Pozneje, ko se bomo vrnili v New London, bo moral Keith obenem s torpednim častnikom Falcona pregledati torpedo in podpisati poročilo o njem.

»Kar potepajmo se še nekaj časa tod okoli, Jim,« sem rekel lahkotno. »Morda bo prišlo kar prav, veš. Sicer pa ne pozabi, da Odbor tu spodaj opazuje vsak gib, ki ga narediš. Morda jim ne bi bilo prav, če bi jo pobrisal tako na hitro.«

Za delček sekunde me je presenečeno pogledal, potem pa se je sprostil v kratkem smehu.

»Zdi se mi, da imaš prav.« Potem se je obrnil h Keithu. »Blizajte se Falconu tako dolgo, dokler ne boste videli, da je vzdignil ribo iz vode.«

»Da, da, sir,« je odvrnil Keith in usmeril daljnogled proti Falconu.

Bilo je precej čudno, a opazil sem, da me med operacijami tega dne Jim ni niti enkrat poklical »kapitan« ali uporabil besede »sir«. Nekoliko prijateljskega razgovora ni bilo na podmornicah nič nenavadnega in to ni bilo nič takega, da bi se bilo treba spotikati. Skoraj za vsak primer je veljal običaj, da so klicali poveljnika ladje »sir« ali »kapitan«. Nihče na ladji ni bil naslovov v očajnem pogovoru, pa tudi za poveljnika ni bilo v navadi, da bi imenoval tako svoje častnike. Opazil sem, da sta tudi Keith in Tom po nekem nedogovorjenem sporazumu tega dne v uradnem razgovoru z Jimom uporabljala besedo »sir«. Morda je bilo vse to le utvara, a nisem si mogel priti na jasno, ali ima ta Jimova molomarnost kakšen pomen ali ne.

Bilo je že blizu poldneva. Pluli smo približno od osmih. Namesto da bi se zrak v sončnem siju ogrel, se je med našim kratkim potapljanjem še bolj ohladil. Zapel sem si najvišji gumb na jopiču in privihal ovratnik, da bi si zavaroval ušesa. Nekaj trenutkov poprej mi je bilo prevroče in sem se potil. Zdaj pa me je treslo. Tudi Jim in Keith sta se zapela do vrha. Roke sta potisnila v žepe in se sploh skušala na vse načine zavarovati pred rezkim vetrom, ki je žvižgal nad mostom.